ATEITIS

1954 M.

RUGSĖJIS, NR. 7

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

Atneša vėliavas į iškilmingą posėdį

ATEITININKŲ KONGRESO METAI

TURINYS

V. Kleiza — Penktasis ateitininkų kongresas 145
Alfa Sušinskas — ir vėl knygą atvertus 150
Daiva Nauragytė — Karaliaus juokdarys; Aušra (eilėraščiai) 151
Irena Kačinskaitė — Partizanui 152
G. Dubauskaitė — Ateitininkų stovykla Vokietijoje 152
Vilnius ir Kybartai Kanadoje (Kanados at-kų stovykla) 153
J. Virpša — Nebeužtvenksi upės bėgimo (Moksl. at-kų stovykla šv. Kristofore) 154
Alfonsas Gricius — Palikti miškai; Atminimai (eilėraščiai) 156
Enata Skrupskelytė — Visi keliai veda stovyklon (stud. at-kų stovykla prie Paw Paw ežero) 156
Stovyklos atsisveikinimo daina (Iš "Irklo koto") 158
Vidurkis — Iš juodojo katino stovyklos 159
E. Buračaitė — Vidudienio kaitroje; Akmenys mane suprato (eilėraščiai) 159

SPORTAS

P.Ganvytas — Lietuvių sporto žaidynės Toronte 160
P. Ganvytas — Lamanšo nugalėtoja — Florence Chadwick 160

KREIVOS ŠYPSENOS 161

DARBAI IR ŽMONĖS

Buvęs Studentas — Studentų kapelionas šatrijos kalno papėdėje (prel. Bl. Česnys) 162
Iš MAS sekretoriato stalčių 163
G. Jasevičiūtė — Tarpt. kat. studenčių stovykla Šveicarijoje 164

ATSKLEISTA KNYGA

Jonas Petrėnas — Prof. St. Šalkauskio "Ateitininkų ideologija" 165
A. B. — Tropinė poezija (A. Griciaus "Tropikų elegijos") 166

PLAČIAME PASAULYJE 167

Viršelio 1 psl. — Giedros Korp! vėliava iškilmingose ateitininkų kongreso pamaldose. Nuotrauka A. Gulbinsko.

Viršelio vinjetė — dail. T. Valiaus

1954 METAI RUGSĖJIS - SEPTEMBER Nr. 7

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS
VYR. REDAKTORIUS — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS: J. Baužys, G. Botyrius, V. Karečkaitė.

Redakcijos ir administracijos adresas:
"Ateitis", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

PRENUMERATA metams: $5.00 pagal U. S. dol. kursą.

Garbės prenumerata metams $10.00

Atskiro nr. kaina 50c.

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association **"Ateitis", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.**

Subscription $5.00 per year.

Single copy 50 cents.

Entered as second - class matter at the post office at Brooklyn, New York, March 31, 1950 under the Act of March 3, 1897.

Kongreso dalyviai atidaromojo posėdžio metu.

PENKTASIS ATEITININKŲ KONGRESAS

Rugsėjo mėn. 3 d. Chicagon pradėjo plaukti būriai ateitininkų iš visų Amerikos bei laisvojo pasaulio kampelių. Čia rinkosi ir tolimosios P. Amerikos atstovai, ir iš Europos atvykę, ir Los Angeles gyventojai, ir New Yorko jaunieji. Deja, trūko tik atstovo iš Baltijos pakrančių, kuris būtų galėjęs mums perduoti kenčiančios Tėvynės balsą.

Susipažįstame

Penktadienio vakare Cicero miestas nustebo, pamatęs jaunimo ir senimo būrius, traukiant į šv. Antano parapijos salę, kur vyko pirmasis kongreso programos punktas — šeimyniškas susipažinimo vakaras. Pirmiausiai gėrėjomės trumpa menine programa, išpildoma studentų jėgomis. Pro mūsų akis praplaukė grakščioji balerina N. Lipčiūtė, tyliai praskambo švelnios Pr. Zarankos ir liūdnos detroitiškių trio (Pr. Zaranka, A. ir J. Polikaičiai) dainos, prajuokino Čiuko Dėlio humoristika, o ekrane pamatėme paskutiniojo kongreso Telšiuose vaizdus. Visa tai vienon pynėn įdomiai sujungė Kęst. Keblinskas. Po programos jaunimas sukosi muzikos garsuose, vyresnieji atnaujino senas, apdulkėjusias pažintis, o vienas kitas net jaunuosius bandė pasekti.

Meldžiamės Chicagos centre

Šeštadienio ryte ne vienas chicagietis, praeidamas pro šv. Petro ir Povilo bažnyčią, esančią miesto centre, stebėjosi bei traukė pečiais, išgirdęs jam negirdėtų giesmių garsus. Tai ateitininkai garbino savo Valdovą, prašydami Jo pagalbos bei palaimos kongresui ir visai ateitininkiškai šeimai. Bendras giesmes paįvairino sodrus Vl. Baltrušaičio giedojimas, vargonais pritariant M. Mondeikaitei. J. E. vysk. V. Brizgys prabilo į pilną bažnyčią ir nuoširdžiais žodžiais kalbėjo apie atkijos tėvą Pijų X bei jo kovas prieš Bažnyčios priešus. "Jūs didelė paguoda ir Tėvynei, ir Bažnyčiai. Linkiu, kad iš šio kongreso pasisemtumėte ko daugiausiai entuziazmo ir ryžtingumo." Federacijos dvasios vadui kun. V. Gidžiūnui, O. F. M., baigus laikyti šv. Mišias, prel. I. Albavičius atgiedojo Libera už tuos idėjos brolius, kurie, pailsę šios žemės kelionėje, atsigulė amžinam miegui. O jų daug, nes paskutinieji keturiolika metų iš mūsų organizacijos pareikalavo nemaža aukų.

Iškilmingas atidarymo posėdis

Po šv. Mišių visi susirinko didžiojon Sherman viešbučio salėn, kur vyko pirmasis kongreso posėdis. Jį atidarė kongreso rengimo komiteto pirmininkas I. Kazlauskas, pasveikindamas visus dalyvius ir pakviesdamas kun. V. Gidžiūną, O. F. M. sukalbėti invokaciją. Nuaidėjus atkų himno garsams, prel. J. Balkūnas perskaitė Jo Šventenybės Popiežiaus Pijaus XII sveikinimą kongresui. Darbo prezidiumui (pirm.: Ant. Repšys, Vyt. Žvirzdys, ir Viltis Vaičiūnaitė; sekr.: Ant. Sužiedėlis, Dal. Valančiūtė ir Vacl. Kleiza) perėmus kongreso vairą į savo rankas, prasidėjo konkretus darbas.

Ilgesnį atidaromąjį žodį tarė Federacijos Tarybos pirmininkas prof. J. Meškauskas. At-kai organizaciją laiko savo antrąja šeima, o kartais net ir pirmąja. Broliškumas, solidarumas, nuoširdumas — mūsų organizacijos nepalaužiami ramsčiai. Mes didžiuojamės savo idealų aukštumu ir nepasiekiamumu. Mūsų idealai yra seni ir visiems am-

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

žiams jauni. Ir mes tokiais turime būti. Visi esame vienos, gyvos, vieningos minties. Po šio kongreso išsiskirstysime dar vieningesni. "Pirmyn visu frontu į visas gyvenimo sritis. Dieve, mums padėk!", baigė prof. dr. J. Meškauskas.

Prof. K. Pakštas pasveikino kongresą ir perskaitė savo sveikinimą, rašytą dar 1940 m. Vilniuje turėjusiam įvykti kongresui. Deja, nei sveikinimas, nei kongresas neturėjo galimybės išvysti dienos šviesos, nes raudonoji banga tada staigiai užliejo mūsų šalies padangę. Todėl dabar prof. K. Pakštas su kongreso dalyviais pasidalino mintimis, rašytomis prieš 14 metų.

Po atskirų sąjungų ir šalpos Fondo pranešimų su įdomumu išklausėme Federacijos apyskaitos, kurią padarė gener. sekretorius kun. Vikt. Dabušis. Nors gyvenimo sąlygos veikimui ir nebuvo per daug palankios, tačiau Federacijos Valdyba daug dirbo ir daug atsiekė. Už tai jiems tenka visų nuoširdi bei gili padėka.

Paskutinį žodį tarė buv. Federacijos Vadas dr. A. Damušis. Jis kalbėjo ateities veiklos gairių ir aktualiųjų at-kijos reikalų klausimu. "Mes turime nepasiduoti laiko dvasiai, kuri nori sukeisti vertybes. Pagrindinis at-kų uždavinys — esmės išryškinimas. Antras uždavinys — su nuoširdžia ir gilia meile prieiti prie šių dienų žmogaus, kuris yra nustojęs pusiausvyros. Natūraliausia at-ko darbo plotmė yra tautinėje bendruomenėje, kur mes turime ne vien tik planuoti, bet ir realizuoti. Mums reikia daugiau akcijos veiksme, mažiau žodžių. Mes turime išsilaikyti kaip kolektyvas:" Dr. A. Damušis nurodė visą eilę konkrečių uždavinių ateičiai ir parodė kelius, kaip juos įvykdyti. Visi žodžiai ėjo iš širdies gelmių, persunkti plačiu žinojimu bei meile ateitininkijai.

Atskirų Sąjungų posėdžiai

Trumpai pailsėję bei numalšinę alkį, visi dalyviai susirinko popiečio posėdžių salėsna.

Moksleiviai su įdomumu išklausė Vyt. Žvirzdžio paskaitos apie lietuviškąjį nusistatymą ir ištikimybę savo tautai. Po paskaitos buvo priimtas Sąjungos statutas. Giliai širdin susėmę MAS dvasios vado kun. V. Rimšelio, MIC. ir prof. K. Pakšto mintis, mūsų jaunieji posėdį baigė.

Studentams paskaitą "Skaidrieji momentai at-kų gyvenime" skaitė P. Maldeikis. Tai buvo turininga ir puikiai parengta paskaita, iškėlusi tas ateitininkijos valandas, kurios kaip krintančios žvaigždės nušviesdavo ateities kelius. Po trumpų diskusijų priimtas naujas Sąjungos statutas ir baigiamąjį posėdžio žodį tarė naujasis CV pirm. Kęst. Keb-

Moksleivių Sąjungos konferencija (viršuje). Spaudos paroda (viduryje). Chicagos ateitininkų choras su dirigentu Vl. Baltrušaičiu koncerto metu (apačioje).

Visos kongreso nuotraukos A. Gulbinsko

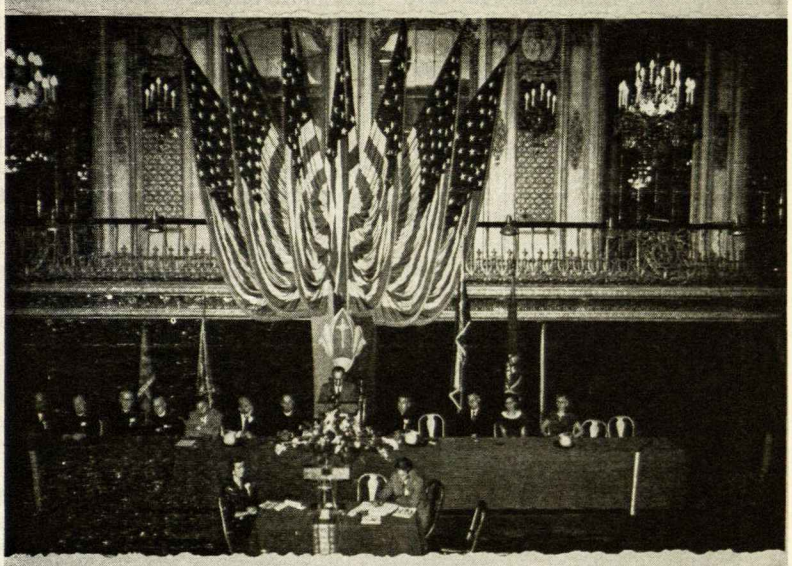

Po pamaldų prie šv. Kryžiaus bažnyčios (viršuje). Iškilmingo posėdžio garbės prezidiumas (viduryje). Banketo metu sustojus pasitinkamas kardinolas S. Stritch (apačioje).

linskas. Pabaigai visi bendrai, vadovaujami kun. J. Borevičiaus, S. J., atnaujino ateitininkiškąjį pasižadėjimą.

Sendraugiai turėjo progos išgirsti gyvą ir atidžiai paruoštą S. Lušio paskaitą, "Aktualieji at-kų uždaviniai". Iškilusios diskusijos parodė, jog paskaita rado atgarsį klausytojų tarpe. Visur ypatingas dėmesys kreiptas jaunimui bei priemonėms jį išlaikyti gyva mūsų tautos kamieno dalimi.

Užtrauksim naują giesmę...

Šeštadienio vakare apie naujuosius Marijos Aukštes. Mokyklos rūmus grupavosi žmonių būriai. Jei rengė jau prieš koncertą baiminosi (o kada jie nesibaimina!) ir abejojo apie pasisekimą, tai tos mintys nekvaršino jų koncertui pasibaigus. At-kai įrodė, jog jie nepamiršta savo ideologo prof. St. Šalkauskio žodžių: "Menas grožiui, grožis gyvenimo tobulumui". Koncertas buvo vienas iš geriausių šių metų muzikinių parengimų Amerikos lietuvių sostinėje. Solistai J. Vaznelis ir P. Eičkienė savo dainas išpildė puikiai. Smuikininkas P. Matiukas žavėjo virtuozišku Massenet "Meditacijos" ir Paganini-Prichodos "Sonatinos" išpildymu.

Pagaliau scenoje pirmą kartą pasirodė Chicagos ateitininkų choras, pasipuošęs tautiniais drabužiais ir jaunatviška nuotaika. Jau pirmiesiems dainos akordams nuskambėjus, buvo galima pajusti, jog choras yra pajėgi meno grupė. Už choro įsteigimą ir jo darbo tęsimą padėka tenka Chicagos ateitininkams, o ypatingai nenuilstamam dirigentui Vl. Baltrušaičiui.

Po koncerto skirstėsi žiūrovai su pakilia nuotaika, o vienas kitas mintimis keliavo į Palangą, prie banguojančio Baltijos pajūrio, į tą vakarą, kuomet "Nuvainikuotoji Vaidilutė" išvydo scenos šviesą... Bet tai buvo seniai, seniai, gražiose atminimų pakelėse palikti deimančiukai.

Šv. Kryžiaus bažnyčioje

Sekmadienio saulė linksmai šypsojosi melsvame, nors ir dūmais aptrauktame danguje. Oras buvo tvankus ir netoli esančios skerdyklos atidavė savo kvapų duoklę didžiuliam miestui. Tik šv. Kryžiaus, Chicagos lietuvių gražiausioje bažnyčioje pakilę giesmės aidai skendo baroko skliautuose. Kun. kleb. A. Linkus atnašavo šv. Mišias, o prel. J. Balkūnas savo pamoksle priminė kongreso dalyviams apie Mariją, jos žemę Lietuvą ir ten esančias Dievo Motinos šventoves. Jis parodė Nekalčiausios reikšmę ateitininkijos gyvenime ir ragino nepamiršti Jos ne tik šiais metais, bet

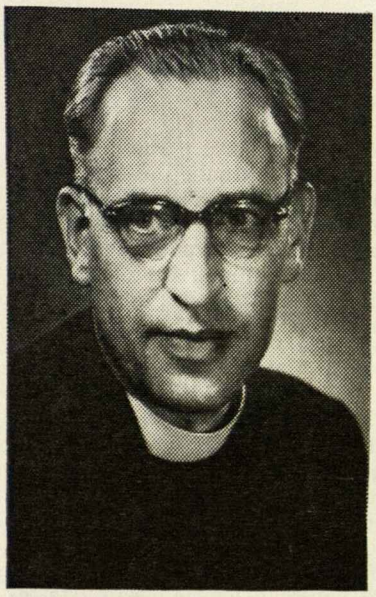

Kun. Viktoras Dabušis, At-kų Federacijos Generalinis Sekretorius.
(Nuotr. V. Maželio)

ir viso gyvenimo bėgyje. Šv. Mišių metu giedojo ateitininkų choras ir solistė D. Stankaitytė. Visi dalyviai artinosi prie Dievo stalo pasisemti jėgų kovose su gyvenimo audromis. Po pamaldų palaiminimą Švenč. Sakramentu suteikė kun. J. Borevičius, S. J.

Į parapijos salę susirinkę visi bendrai papusryčiavo ir išklausė trumpo kan. F. Kapočiaus žodžio apie Didžiąją Meilę.

Tuoj po pusryčių vyko darbo posėdis. Išklausyti sveikinimų, nutarimų bei rezoliucijų komisijų pranešimai. Pasiūlyta pasveikinti Jo Šventenybę Pijų XII, JAV Prezidentą, pavergtą Lietuvą per "Voice of America", J. E. Kauno arkiv. J. Skvirecką, vysk. V. Brizgį, vysk. V. Padolskį, kardinolą S. Stritch, Illinois gubernatorių W. Stratton, Lietuvos ministerį P. Žadeikį, Chicagos burmistrą M. Kennelly, kongresmaną P. Kersten ir Pabaltijo komisiją, konsulą P. Daužvardį, Lietuvos vyčius, Altą, sen. P. Douglass, VLIKą, prel. M. Krupavičių, Pax Romana, ALRK Federaciją, ALRK Susiv., Lietuvos Laisvės Komitetą ir kit.

Uždarome renktąjį kongresą

Po pietų vėl visi grupavosi gražiame Sherman viešbuty, kur prasidėjo iškilmingas uždarymo posėdis. Kun. V. Gidžiūnui, OFM., sukalbėjus invokaciją, į garbės prezidiumą pakviesta visa eilė garbingų asmenų: J. E. vysk. V. Brizgys, Lietuvos konsulas P. Daužvardis, prel. J. Balkūnas, dr. A. Damušis, prof. K. Pakštas, ALKF pirmininkas St. Pieža, Lietuvos vyčių atstovė O. Gabaliauskienė, kun. V. Gidžiūnas, OFM, kun. P. Karalius, prof. J. Meškauskas, prof. S. Sužiedėlis, L. Kat. Moterų S-gos atstovė A. Šatkienė, Alto pirm. L. Šimutis, kun. dr. J. Starkus.

Kongresą raštu sveikino daug asmenų bei organizacijų: J. E. arkivyskupas J. Skvireckas, latvių vysk. J. Rancans, Lietuvos pranciškonų vardu provinciolas J. Gailiušis, OFM., seserų kazimieriečių vardu motina Teofilė, tėvų jezuitų vardu kun. J. Borevičius, S. J., marijonų vardu kun. J. Vaškas, MIC., saleziečių vardu kun. A. Sabaliauskas, prel. M. Krupavičius, kan. M. Vaitkus, Lietuvos Vyčiai, latvių "Dzintars", gen. konsulas J. Budrys, dr. A. Šerkšnas, kun. V. Slavynas, prof. Z. Ivinskis, J. Brazaitis, Skaučių Seserija, T. kun. J. Vaišnys, S. J., Varpo korporacija, Šviesos sąmbūris, Kunigų Vienybė, Australijos at-kai ir daugelis kitų.

Žodžiu sveikino J. E. vysk. V. Brizgys, ragindamas at-kus savo veikloje būti savanoriais, pasiryžusiais atlikti pačius sunkiausius darbus bei uždavinius. "Jūs aktyviai dirbote lietuviškoje visuomenėje ir jūsų veikla galime didžiuotis. Grįžkite iš šio kongreso ugningais atkais, mokančiais gyventi ir žiūrėti į realybę!".

Kun. V. Gidžiūnas, OFM., priminė ateitininkiškuosius principus ir ragino jų tvirčiau laikytis.

Konsulas P. Daužvardis, sveikindamas kongresą, pasidžiaugė, kad at-kai daug davė Lietuvai. Tačiau ateityje jie dar turi daug duoti ir aukotis. "Nors at-kija per paskutinius dešimt metų neteko daug vadų bei intelektualų, vistik jie yra pakankamai pajėgūs sutikti ateities kliūtis."

Sveikinimo žodį dar tarė "Draugo" redaktorius L. Šimutis. Jis kongresą taip pat sveikino Alto, ALRK Federacijos ir Susivienijimo vardu. A. Šatkienė Moterų Sąjungos, O. Gabaliauskienė Lietuvos Vyčių vardu pasakė trumpą žodį.

Sveikinimams pasibaigus, prieita prie baigiamosios posėdžio dalies— At-kų Federacijos vado prof. Simo Sužiedėlio kalbos.

Šiuo metu lietuvių tauta yra sunkiame pavojuje. Ji kovoja trejopą kovą, kuri paliečia visą lietuvių tautą, reikalauja mūsų visų pastangų ir apima visas gyvenimo sritis. Ši kova įpareigoja mus nelengvam uždaviniui: **sutelkti visas jėgas tautos gyvybei išsaugoti.** Mums reikia stipriai ideologiškai paruoštų kovotojų, reikia žmonių, kurie idealus bus išnešioję savo širdyje.

Mums grėsia didelis pavojus atitrūkti nuo savo tautos kamieno. Jei tai padarytume, nusikalstume ir savo tautai ir sau. At-kai, norėdami to išvengti, turi stipriai atsiremti į šeimą, spaudą, parapijas, organizacijas ir kt. Įsijauskime į Lietuvos kančią. Visa tai reikalauja aukos, ryžto, ištvermės.

At-kai sujungia krikščioniškumą su tautiškumu. Mes neturime prisidėti prie tų, kurie mano, jog lietuvių tauta jau yra žuvusi. Taip pat neleiskime pasiduoti įtakai tų, kurie tvirtina, kad mums tik savo tauta turi rūpėti, o visa kita pamirština. Pirmas kelias — nusikaltimas, antras — klaida. Turime ugdyti tautinę kultūrą. Tačiau esame įpareigoti rinkti visa tai, kas gero svetur ir brandinti krikščioniškoje dvasioje. Kas įstoja į at-kų eiles, įsipareigoja dirbti mūsų tautos kultūrinei pažangai.

Šioje padėtyje negali būti jokio pasyvumo, nes Lietuvos nelaimė perdidelė. Kiekvienas šviesuolio apsnūdimas yra dezertyravimas

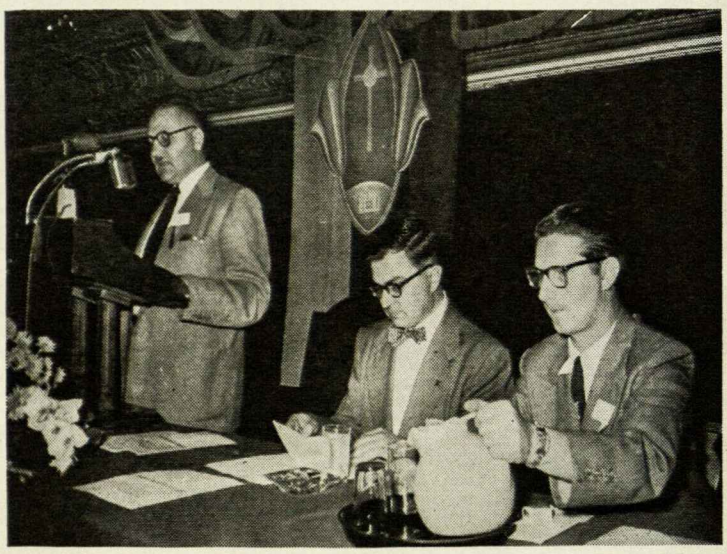

Kalba prof. J. Meškauskas, Federacijos Tarybos pirmininkas. Dešinėje kongreso pirmininkai: A. Repšys ir V. Žvirzdys.

iš kovos lauko. Kad šitoje kovoje nepalūžtume, daugiau varstykime bažnyčių duris bei susikaupkime. Šių dienų blogybės neturi rasti atgarsio ateitininkuose. "At-kai turi rodyti sugrįžties kelią prie Rūpintojėlio, parimusio Lietuvos pakelėse."

Po paskaitos sukeltos ovacijos parodė, jog profesoriaus žodžiai buvo priimti su tuo nuoširdumu, kuriuo jie buvo patiekti klausytojams.

Po šio posėdžio vyko trumpas darbo posėdis, kuriame primti nauji Federacijos įstatai ir pavesta specijaliai komisijai juos galutinai suredaguoti.

Kardinolas aplanko ateitininkus

Miestui pasipuošus tūkstančiais šviesėlių ir sekmadienio vakaro nuotaikai apgaubus dangoraižių skliautus, kongreso dalyviai susirinko didžiojon viešbučio salėn, kuri iš posėdžių arenos virto puikia iškilmingos vakarienės — bankieto vieta. Visi jautė momento iškilmingumą, nes neužilgo turėjo pasirodyti Chicagos arkivyskupas Jo Eminencija kardinolas Samuel Stritch. Ilgai laukti nereikėjo ir kai kuriems dar nesuradus savo stalo, pasirodė žilagalvis senukas, lydimas garbingų svečių. Triukšmingas plojimas pasveikino Bažnyčios kunigaikštį. Tai pirmasis ateitininkų kongresas, kuriame dalyvauja toks aukštas bažnytinės hierarchijos narys. Nutilus ovacijoms, prel. J. Balkūnas, bankieto pravedėjas, tarė trumpą žodį ir pakvietė Jo Eminenciją sukalbėti maldą prieš valgį.

Pasibaigus vakarienei, prel. J. Balkūnas angliškai kalbėjo apie at-kus. Po to, pagrindinę kalbą pasakė kardinolas. Jis pasidžiaugė tokiu gražiu būriu intelektualų ir jaunųjų, kurie susirinko jo valdomoje diocezijoje. Kvietė visus įsijungti į šio krašto visuomeninį gyvenimą, nes čia trūksta intelektualų ir naujų jėgų, kurios atneštų entuziazmo bei įžiebtų ugnies. "Kaip Velykų prisikėlimas, taip ir Lietuvos prisikėlimas yra tikras. Lietuva kelsis ir vėl gyvens laisvųjų tautų tarpe," pareiškė Jo Eminencija.

Jo Eminencija kardinolas S. Stritch su banketo rengimo komisija: Iš kairės: Dr. Z. Smilgevičius, F. Manelienė, kardinolas ir A. Rugytė.

Po kardinolo kalbos įvyko trumpa meninė programa, kurią išpildė solistė I. Motiekaitienė ir mažieji kanklininkai. Kardinolas domėjosi lietuviškomis dainomis ir paprašė, kad visi padainuotų jam porą dainų. Lietuviai — dainuojanti tauta, todėl ir tos dvi sutartinės, "Sėdžiu po langeliu" ir "Pradės aušrelė aušti" puikiai nuaidėjo per visą salę. Padėkojęs Jo Eminencija atsisveikino kongresą ir išvyko, ovacijomis palydėtas.

Surinkime geriausias kultūrines vertybes!

Kardinolui išėjus, kalbą pasakė buv. Federacijos vadas prof. K. Pakštas. Kaip visi, taip ir šis profesoriaus žodis pasižymėjo gyvumu ir vaizdingumu. Jis ragino surinkti geriausias kultūrines vertybes visame pasaulyje ir jas parvežti Lietuvon. "Ateitininkai visa gali, tik drąsos, pasiryžimo visur!".

Uždaromąjį kongreso žodį tarė prof. S. Sužiedėlis. Padėkojęs visiems dalyviams už jų entuziazmą, pasiaukojimą ir parodytą susidomėjimą šiuo kongresu, atsisveikino sakydamas: "Tikiuosi, jog visi vėl susitiksime sekančiame kongrese 1960 m.".

Kongresas pasisekė

Bendrai paėmus, šis kongresas pavyko šimtu procentų. Jame dalyvavo apie 150 atstovų ir per 600 svečių. Visa buvo pravesta labai tvarkingai. Suruošta graži ateitininkiškosios spaudos paroda, kuri puikiai nušvietė mūsų organizacijos kelią per 40 metų. Iš tų puslapių į mus prabilo pirmieji ateitininkai, jų dvasia tarytum gyva, kalbėjo mums: "Sekite mūsų pėdomis, nepalūžkite sunkios tremties kelyje. Tie, kurie ištesės, liks istorijos puslapiuose įrašyti auksinėmis raidėmis. Tie, kurie paklysite, būsite lydimi Kaino likimo ir nerasite ramybės žemės paviršiuje."

Kongreso mandatų komisija: R. Rauchaitė, P. Zaranka, D. Karaliūtė, B. Kulytė, J. Dėdinas, P. Grušauskas.

Vėl susitiksime

Baigėsi penktasis kongresas. Nors jis vyko ir ne savoje žemėje, tačiau buvo įrodyta, jog ateitininkija dar gyva ir tvirtai laikosi įsikibusi lietuvių tautos šaknų. Didelis būrys dalyvių kalbėjo už tai, ir visi supratome, kad tol, kol bus bent vienas at-kas, mūsų organizacija gyvens.

Skirstėmės su džiaugsmu bei viltimi vėl susitikti sekančiame kongrese. Tikimės, jog šis kongresas uždegs naują darbo ugnį kiekvieno širdyje ir nušvies tolimesnį mūs; gyvenimo kelią. **Vacl. Kleiza.**

IR VĖL KNYGĄ ATVERTUS

ALFA SUŠINSKAS

Daug jėgų ir maža patyrimo—yra viena iš jaunystės žymių; veikti, betką dirbti ir nemėgti neveiklios būsenos yra labai būdinga kiekvienai jaunystei. Dėl to jaunystė greitai susižavi idėjomis, yra labai paslanki susibūrimams, įvairioms organizacijoms, dėl to jaunystė tokia greita idealiems darbams bei veiksmams, kurie nekartą net gyvybės aukos pareikalauja.

Kiekviena jaunystė yra pasiruošimas brandžiam gyvenimui. O tas pasiruošimas yra niekas kita, kaip auklėjimasis ir mokymasis.

Šia proga apie mokymąsi, apie mokslo palaimingumą jaunose dienose. Reikia pastebėti, kad joks auklėjimas bei auklėjimasis jaunystėje nėra įmanomas be mokymosi, be mokslo, be darbo... Jaunystė yra pats tinkamiausias metas mokymuisi bei mokslui: daug gaivių, gaivalingų jėgų kraujuje, o ir smegenys neatšipę, imlūs, didžiai pajėgūs spręsti ir atsiminti...

Jaunasis žmogus, sąlygoms leidžiant, išliejąs savo kūrybingąsias jėgas mokslui, yra pats išmintingiausias, tinkamiausiai ir naudingiausiai pasiruošiąs būsimam profesiniam gyvenimui.

Jaunasis žmogus savo jaunomis jėgomis turi įveikti visas kliūtis, jam kelią į mokslą pastojančias.

Sau prisitaikydami mūsų priežodį "Kas miega—nenusideda," galime neklysdami tvirtinti, jog kas iš jaunųjų mokslui ugningai atsiduoda, nebeturi laiko nusikalsti vadinamais jaunimo nusikaltimais: chuliganizmu, banditizmu ir kitais kriminaliniais nusikaltimais. Amerikos statistika rodo, kad beveik visi jaunieji kriminalistai yra tie jaunieji žmonės, kurie mokslui neatsiduoda, jo nemėgsta ir jo vengia. Toks reiškinys yra pilnai suprantamas ir jokių įrodymų nereikalingas.

Kas jaunystėje pasėjama, tas vėlyvesniame amželyje ir piaunama.

Ypač apgailėtini tie jaunieji žmonės, kurie galėdami nesiekia mokslo, nesiveržia į jį, bet vos tik baigę pradinį mokslą, jau veržiasi į riebesnį pinigą, tikėdami jame savo laimę surasią.

Veržliosioms, gaivalingosioms jaunųjų jėgoms besiekiant didesnio mokslo jokios kliūtys neturi atrodyti neįveikiamos...

Ne dėl pinigo

Neišsisukinėjant ir atvirašrdiškai betariant, visdėlto nemaža yra tiek tėvų, tiek ir jaunųjų (buvo ypač praeityje, bet ir dabar tebėra), kurie didesnio mokslo siekia dėl būsimo eventualaus didesnio pinigo. "Mokykis, vaikeli — ponu būsi"... Vadinasi, "viską išmokęs", žersi pinigus į kišenę ir nieko sunkaus nedirbsi!..

Šitoks mokymosi tikslo supratimas yra begėdiškas mokslo išniekinimas. Be to, jei imsime išsimokslinusiųjų daugumą, tai jie po visų mokslo vargų uždirba mažiau už tuos, kurie nėra augštesnio mokslo ėję (ir nėra mokslo vargo bei išlaidų turėję).

Ėjimas į augštesnius ar į aukštuosius mokslus turi būti idealistinių motyvų įkvėpimas: tiesos meilės, noro daugiau žinoti ir kad žmonėms būtų galima plačiau ir našiau patarnauti. Čia verta prisiminti, jog juo daugiau galvoje mokslo, juo prasmingesnis ir platesnis atrodo ir pats gyvenimas.

Klaidingu keliu eina tie jaunieji, kurie po pradinio mokslo galėdami toliau nebesimoko, bet galvotrūkčiais metasi į pinigo kalimą... Kiekvienam reikia pinigo, bet kas visą laimę tik pinige mato, neturi tikros ir pilnos laimės: vien pinigu pagrįsta laimė yra nepastovi, apgaulinga ir neretai labai karti (dėl to ji ir nėra tikra laimė). Pinigas prisideda prie žmogaus laimės tada, kada jis yra tik priedas prie taurios asmenybės, priedas prie dvasinių žmogaus turtų; pinigas tėra tik materialinė priemonė, turinti padėti reikštis dvasinėms žmogaus vertybėms. Jei jaunas žmogus savo mokymąsi ir mokslą, sakytume, supinigina, jis save ir patį mokslą labai nuvertina. Žmogus, savo mokslu ir išmokslinta profesija vien pinigo tesiekiąs, yra

Vasario 16 gimnazija Vokietijoje.

Nuotr. Dr. K. Pemkaus

DAIVA NAURAGYTĖ, uoli "Ateities" bendradarbė, savo poezija nuolat gaivinusi mūsų puslapius, rugsėjo mėn. viduryje įstojo į pranciškiečių misijų vienuolyną. Iškeliaudama ji atsiuntė poezijos pluoštą, kurio dalį čia spausdiname, kitą pasiliekame ateičiai. Red.

menkavertis protingas gyvūnas, mokslo šarvais apiplėšiąs sau prieinamus žmones.

Pirma siekti mokslo, didžio mokslo ir gilaus išsilavinimo, o pinigas pats ateis vėliau neprašomas; ateis ir padės plačiau paskleisti dvasinę šviesą, įsigytą sunkiu ir išlaidingu mokymosi darbu.

Paklusti Lietuvos šauksmui

Kiekvienas garbingas tautietis jaučia savyje tautinę ambiciją. Kiekviena tauta ir kiekvienas kraštas trokšta turėti taurių žmonių, kurie juos atstovautų didžiomis, dvasinėmis vertybėmis. Be dvasinių vertybių nė viena tauta negali išsilaikyti: dvasinės vertybės yra tautos gyvybės kraujas.

Lietuvių tauta, būdama maža, dvasinių vertybių yra ypač reikalinga. Visai suprantama, kad žudomoji Lietuva skaus mo šauksmu šaukia į visus savo vaikus visais būdais kovoti jos laisvės atgavimą. Ir vienas iš šių kovos būdų yra jos jaunųjų vaikų tinkamas pasiruošimas jos ateities gyvenimui: pasiruošimas išugdant savo asmenybę ir tinkamai išsimokslinant.

Jaunasis lietuvis, eidamas į mokslus ir pakankamai išsimokslindamas, atneša garbę savai tautai. Tinkamas ir pakankamas išsimokslinimas yra šviesi, tautinė lietuvio garbė; kiekviena mokslo diena, mokykloje bestudijuojant lietuvio praleista, yra vienas žingsnis arčiau į didesnę Lietuvos garbę...

Lietuvos laisvės kovai reikia ne vien fizinių jėgų — reikia ir dvasinių. O kaikada (taip yra dabar) dvasinių jėgų čia reikia pirmiau ir daugiau, negu fizinių. Juk dabar lietuviams teprieinama tik teisingo šauksmo kova į pasaulį apie didžiąją Lietuvos skriaudą bei kančią. Gi tamsių ir nepasiruošusių galvų šauksmo niekas pasaulyje nė negirdi... Visi besimokantieji ir jau mokslus baigusieji lietuviai yra garsieji šaukliai, šaukią pasaulio sąžinei ir protui apie didžiąją neteisybę, Lietuvai vergijos pančiais uždėtą. Kad kiti šį šauksmą išgirstų ir suprastų, reikia mokėti šaukti; bet norint mokėti, pirma reikia išmokti — visko plačiai ir giliai išmokti...

Daiva Nauragytė

KARALIAUS JUOKDARYS

Tu — karalius, mano Dieve,
Aš — mažasis Tavo vergas,
Tavo juokdarys.
Aš ne tarnas, mano Dieve,
Ir ne pažas ir ne sargas,
Aš — Tavasis juokdarys.
Aš — mažutis, aš — bereikšmis,
Tavo rūmuose, Karaliau,
Mano žingsniai tylūs, baikštūs,—
Aš — tik juokdarys.
O Valdove, kai pamosi,
Aš atbėgęs, šoksiu, grosiu,—
Ir jei Tu nusišypsosi,
Man iš laimės plyš širdis —
Ir suklups prie Tavo sosto
Mažas Tavo juokdarys.

AUŠRA

Mana širdis tuščia ir begaliniai didelė —
Kaip slėnis ežero išsekusio, plati.
Ir nors lietaus lašai šalti
Jon krinta, jos negal pripildyti
Ir saulės spinduliai — auksu patenkinti.
Aš ištiesiu rankas pasaulio platumai,
Bet mano trokštanti širdis platesnė,
Žvaigždynuose negali saiko rasti
Ir maža vietos jai Sacharoj neužmatomoj.
Manoji meilė buvo spindinti, kaip žvaigždės
Ir kaip pavasario gėlė, nušvietusi man taką,
Bet mano širdžiai neužteko
Staiga pražydusios gėlėtos meilės.
Ir grožis atnešė man savo brangų lobį:
Smaragdais, perlais, rubinais,
Safyrais nešinas atėjo jis kalnais
Supildamas širdin man savo grobį.
Kalnai suvirto man širdin,
Su rausvomis sniegų viršūnm,
Ir vasara širdin vainikų virtines įstūmė,
Ir dangų, iškaišytą spindinčiom sagtim.
Bet ji vis didelė ir vis plati, jos nepripildys niekada...
Kas tai? — Ateina mano Viešpats, kaip aušra nakty!
Mana širdis... ji taip maža.

PARTIZANUI

IRENA KAČINSKAITĖ,
Vokietija

Mielas Broli Partizane,

Tu žuvai žalių Lietuvos miškų gludumoje, gindamas Tėvynę ir jos laisvę. Priešas net ir Tavo naują kapą sutrypė. Niekas nepastatė ant jo balto kryželio, o sesė ar mylimoji neranda, kur pasodinti daržėlio gėlių. Užtat mes, katalikiškoje jaunimo stovykloje svetimoje žemėje susirinkę, įsiklausę į žalių pušų ošimą, prisimename Tave.

Kai pušys šį vakarą kalbėjo maldą, mes visu būriu, su žvakelėmis ir žibintais rankose, su meile ir ilgesiu širdyse, atėjome Tavęs paminėti. Vainikais ir gražiausiomis gėlėmis išpuošėme Tavo guolį ir pastatėme lauko kryželį. Suskambėjo ta pati liūdna daina "Kam leidai, motule, kam leidai," kurią Tu ne kartą tyliai niūniavai. Poetų žodžiais išreiškėme Tėvynės meilės grožį ir Tavo aukos prasmę.

Tylūs ir susikaupę atsisveikinome su Tavo kapu, o lūpos vis šnabždėjo: "Amžiną atilsį suteik jiems, Viešpatie." Mes tikime, kad Tu radai amžinąją ramybę Viešpatyje, ir Tavo auką Jis įrašė į Amžinybės Knygas.

Ilsėkis ramiai, Partizane, o kai grįšim į savo žemę, mes išpuošim nevystančiom gėlėm Tavo kapą. Savo širdyse pastatysim paminklą, tvirtesnį už granito. Jame bus amžinai įrašyta: "Nėra didesnės meilės, kaip aukoti savo gyvybę už brolius ir laisvę!"

Partizanų pagerbimas at-kų moksleivių stovykloje Vokietijoje. Kalba kun. Dr. J. Aviža.

ATEITININKŲ STOVYKLA VOKIETIJOJE

G. DUBAUSKAITĖ

Gražiame Švabijos kampely, Holzhausene, netoli Augsburgo, šią vasarą tris savaites stovyklavo apie 120 lietuviškojo jaunimo — daugiausia ateitininkai. Stovyklą organizavo Sielovada, o jai vadovavo studentai at-kai. Daug stovyklai pagelbėjo BALFo pirmininkas kan. Končius, suteikęs papildomai piniginės paramos.

Kasdieninėje stovyklos programoje buvo paskaitėlės, sportas, dainos, šokiai, kultūriniai filmai ir kt. Paskaitininkais buvo: prof. Z. Ivinskis, J. Vaitkevičius, Dr. Balčiūnas, Dr. Vaišnoras, A. Grinienė. Jaunesniesiems lituanistines paskaitėles ir žaidimus pravesdavo kun. Kaleckis, mokytoja Skeivalienė ir kun. Steigvila.

Stovykloje vyko visa eilė varžybų ir konkursų (net 18 rūšių). Ypač jaunesnieji parodė daug dėmesio ir gerų rezultatų varžybose. Jie ne tik sportavo, bet ir piešė, deklamavo ir sekė gražiai pasakas. Buvo miela žiūrėti, kaip mažieji dailininkai sėdėjo ant kelmų ir dėžių ir vaizdavo stovyklinį gyvenimą ant popieriaus. Arba valandų valandas jie vaikščiodavo su komisijos nariais ir pasakodavo daugybę negirdėtų pasakų, pačių sugalvotų ir iš mamyčių girdėtų.

Vyresnieji rašė rašinius, audė juostas, prisirišę jas prie palapinių stiebų, ruošėsi dailiajam skaitymui ir dainomis skardeno stovyklos plotą. Tautinių ir plastinių šokių konkursą laimėjo mergaitė, mokanti 23 šokius, o žaidimų pravedimo konkurse laimėjo berniukas, pravedęs net 53 žaidimus.

Žolinė buvo pagrindinė šventė stovykloje. Tą dieną stovyklautojus aplankė didelis svečių būrys: BALFo pirm. J. Končius, BALFo įgl. Vokietijoje p. Rugienius, p. J. Laučka, prof. Ivinskis, kun. dr. Vaišnora, kun. dr. Balčiūnas, kun. Kazlauskas ir daug kitų.

Vyskupo Valančiaus vardo moksleiviu at-kų kuopos 26 nariai davė iškilmingą ateitininkišką pasižadėjimą, kurį priėmė kun. V. Kaleckis, o ženklelius ir juosteles prisegė prof. Z. Ivinskis. Iškilmingam

Pamaldos stovykloje

aktui vadovavo Dr. K. Pemkus, sekretoriavo stud. R. Krakoveckaitė.

Tą dieną įvyko ir Marijos Akademija, kurią atidarė stud. Vaitkevičius. Scenoje matėsi Dievo Motinos statula, apsupta ateitininkiškais ženklais ir vėliavomis. Dr. Balčiūnas skaitė paskaitą apie Marijos garbę. Meninėje dalyje pasirodė jaunieji deklamatoriai, giesmininkai ir šokėjos. Akademija buvo baigta malda į Tremtinių Motiną ir giesme "Marija, Marija."

Saulutei nusileidus, stovyklautojai ir svečiai rikiavosi prie lauko altoriaus, kur kryžiaus fone ryškiai išsimušė ateitininkų ženklas. Su gėlėmis, žvakutėmis ir fakelais nusitęsė tyli procesija ligi Partizano kapo miškelyje. Medžių viršūnėmis nuaidėjo liūdna gaida, 50 žvakučių susmigo į kapą, o ant beržinio kryželio pakibo vainikas. Žibintų šviesoje matėsi jame įrašas: Broliui Partizanui — katalikiškasis jaunimas. Mergaitės sudegino ant aukuro gėlių pluoštelį. Kun. dr. Aviža tarė žodį apie tėvynės kančias, o jaunieji išpildė poezijos ir dainos montažą. Visų akys spindėjo pasiryžimu, kai trys draugai, sukryžiavę žibintus Partizano kapo akivaizdoje, paskaitė ištikimybės priesaiką tėvynei.

Įspūdingas buvo ir paskutinis atsisveikinimo laužas su įvairiaspalvėmis raketomis, tautiniais šokiais, rimta ir nerimta poezija. Sekančią dieną dalis stovyklautojų — 19 ateitininkų — išvyko ekskursijon į Romą.

Stovykla pasibaigė, bet jaunose širdyse ilgai dar bujos graži nuotaika ir lietuviškų dainų prisiminimai. Už juos tenka padėkoti vyriausiam stovyklos organizatoriui Tėvui Bernatoniui ir visai Sielovadai. Taip pat didelė padėka tenka kun. Bungai, kun. Kaleckiui, kun. dr. Vaišnorai, kun. Steigvilai, prof. Ivinskiui, ponioms Skeivalienei, Grinienei, Bielskienei, p. Vaitkevičiui ir Dr. Pemkui.

Viršuje: Stovyklautojai su svečiais. Apačioje: Davusieji įžodį Augsburgo stovykloje su kuopos globėjais: A. Griniene ir kun. V. Kalecku.
Nuotr. Dr. K. Pemkaus

VILNIUS IR KYBARTAI KANADOJE

Kanados ateitininkai šią vasarą stovyklavo J. Daubario ūkyje prie Erio ežero, netoli Port Maitland. Stovykla pasisekė labai gerai, ir Kanados ateitininkai joje pasirodė, kaip pajėgus susigyvenęs ir kultūringas vienetas. Stovykla tęsėsi nuo rugp. 21 iki 29 dienos. Jai vadovavo Kanados at-kų CV pirm. Jonas Andriulis, St. Verbickas, L. Januška ir I. Gotceitaitė.

Stovykla buvo labai gražioje vietoje, o atvykusius svečius dar maloniau nuteikdavo lietuviški pavadinimai: Kernavė, Vilnius, Kybartai. Tarp savęs visose srityse rungtyniavo aukštaičiai, žemaičiai ir suvalkiečiai, o sporto, poilsio ir maudymosi protarpiuose jaunimas klausėsi paskaitų ir diskutavo įvairiais klausimais. Paskaitas skaitė kun. Pr. Gaidamavičius, p. Manglickas ir St. Prapuolenytė.

Vyko visa eilė varžybų ir konkursų: skaitymo, deklamavimo, iškalbos ir kt. Laimėtojai buvo apdovanoti dovanomis.

Stovyklos metu įvyko taip pat vyresniųjų at-kų ir moksleivių at-kų suvažiavimai. Buvo aptarti svarbiausi einamieji organizaciniai reikalai ir išsirinktos naujos centrų valdybos. Jaun. at-kų centro valdybon išrinkti: A. Ankudavičius ir J. Staškevičius. Vyresnieji ateitininkai savo valdžion išsirinko: K. Astravą, A. Pabedinską ir S. Prapuolenytę.

Paskutinės dvi dienos stovykloje buvo atšvęstos itin iškilmingai. Šeštadienio vakare įvyko Tėvynės Vakaras su įspūdinga programa prie specialiai įrengto aukuro ir Partizano kapo. Sekmadienį į pamaldas stovykloje atvyko gausiai svečių iš Toronto ir Hamiltono. Stovyklos užbaigai buvo pravesta speciali programa, kuriai vadovavo stovyklos komendantas S. Verbickas. Kalbėjo Dr. A. Šapoka ir Federacijos dvasios vadas kun. V. Gidžiūnas, OFM. Paskutinį kartą buvo nuleista stovyklos vėliava, paskutinį kartą nuskambėjo Tautos ir ateitininkų himnai plačiuoju Erie ežeru. Tos džiaugsmingos dienos stovykloje ilgai bus atmintos jaunųjų širdyse ir palaikys užsimezgusią ateitininkišką draugystę.

Didelis nuopelnas dėl stovyklos pasisekimo tenka kun. V. Gidžiūnui, OFM., kuris su pranciškonišku uolumu tvarkė ne tik dvasinius stovyklautojų reikalus, bet net patsai statė palapines, kalė stalus. Nuo jo neatsiliko ir stovyklos viršininkas — Jonas Andriulis. **Nebuvęs.**

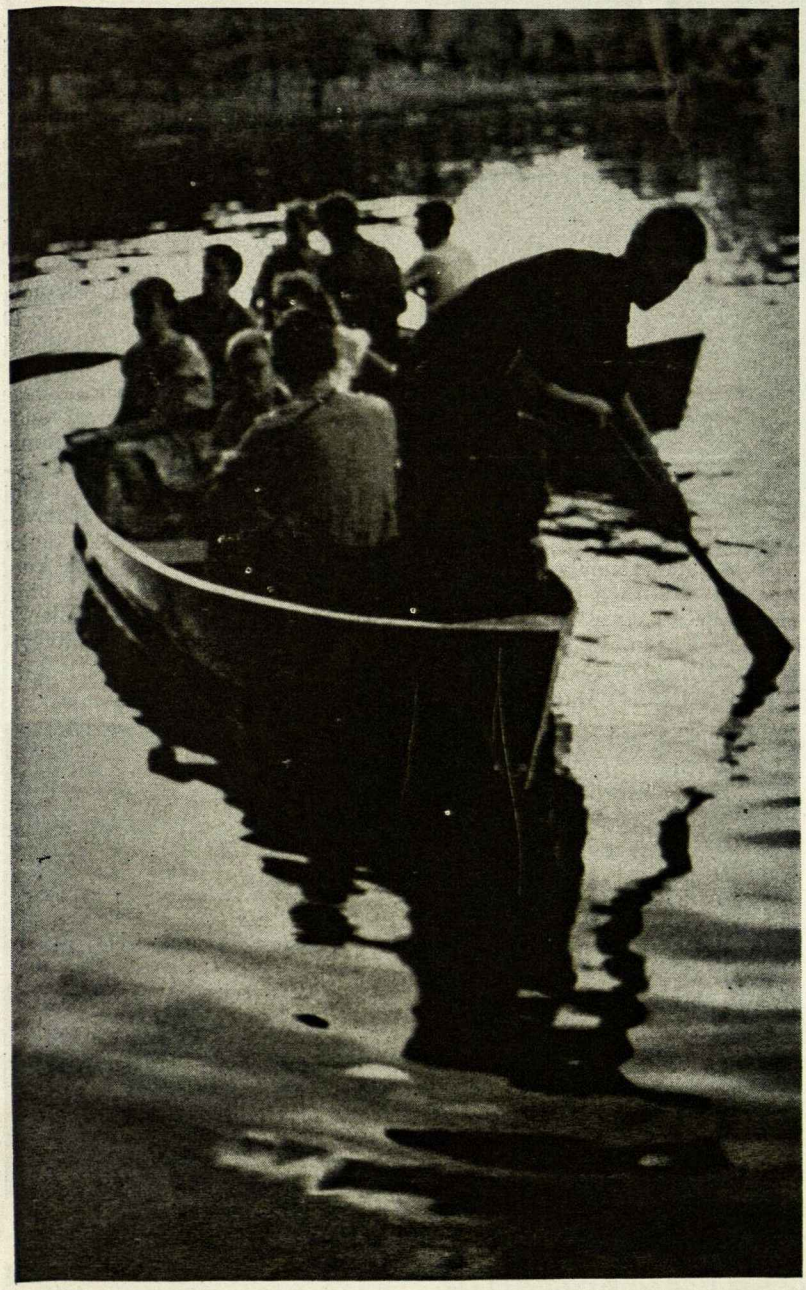

Laisvalaikis šv. Kristoforo stovykloje

Nuotr. V. Valaičio

NEBEUŽTVENKSI UPĖS BĖGIMO

Moksleivių ateitininkų stovykla Šv. Kristofore

(1954 rugpiūčio 28—rugsėjo 3)

J. VIRPŠA

Kaip upės bėgimą sunku užtvenkti, taip ir moksleivius ateitininkus sunku sulaikyti namuose, kai pradeda gausti vasaros stovyklų varpai. Todėl dar penktadienio vakare pro stovyklos vartus pradėjo riedėti pirmosios mašinos su stovyklautojais iš artimesnių ir tolimesnių vietovių. Iš Chicagos net du dideli autobusai, žibančiomis akimis, atpuškeno, atvedami 70 galvų. Val. džiai darbo nemaža.

Ji jau nuo ankstyvos popietės ten triūsė. Stovyklos komendantas — Jonas Vyšniauskas visas sukaitęs kaukšėjo su plaktuku, A. Kasiulaitis, stovyklos viršininkas ir didžiausia MAS valdžia, iškilmingai davinėjo įsakymus, o Dėdė Juozas — kun. Šeškevičius — stovyklos dvasios vadas, bandė iš anksto atkalbėti visą brevijorių. Sporto ir ižd o vadovas J. Puškorius, kartu su šeimininkėmis S. Stasiene ir E. Golžšanskiene, planavo, kaip geriau išalkusius stovyklautojus pamaitinti.

Su pirmuoju vakaru auksinės žvaigždės pakibo ties Šv. Kristoforu, o nuvargę iš kelionės stovyklautojai nedarė valdžiai jokių rūpesčių.

-o-

Užtat su šeštadienio rytu prasidėjo tikrasis stovyklinis gyvenimas. Keliant vėliavas, Ohio kalvas sudrebino Tautos himno garsai, paskui koplyčioje visi nuoširdžiai meldėsi. Na, o po to jau vyko rimtos ir nerimtos programos.

Stovykloje buvo skaityta visa eilė paskaitų ir pravesta pašnekesių aktualiomis religinėmis, tautinėmis ir kitomis temomis. (Šv. Mišių auka, Kalba lietuvybės išlaikymo pagrindas. Tikrojo inteligentiškumo savybės, Mergaitės brendimo metų problemos (mergaitėms) ir analoginė tema berniukams, Ateitininkas moksleivis namuose ir už namų sienų, Ateitininkų veikla kuopoje, Vado charakteris ir kt.). Jas skaitė Dr. A. Damušis, S. Laniauskas, J. Damušienė, St. Barzdukas, K. Keblinskas, kun. K. Juršėnas, kun. J. Šeškevičius ir kt.

Viena diena buvo skirta religiniam susikaupimui. Keturi tos dienos kapeliono pamokslai nuvedė visus stovyklautojus prie klausyklos ir į Viešpaties puotą.

Visa eilė pašnekesių buvo pravesta ir su jauniaisiais, kurių čia

buvo arti keturiasdešimt. Jiems kalbėjo St. Barzdukas, Ant. Tamulionis, A. Kasiulaitis ir kt. religinėmis ir lietuvybės temomis. Lygia dalimi jie buvo mokomi lietuviškų dainų (Pr. Zaranka) ir žaidimų (E. Blandytė ir P. Valančiūtė).

-o-

Daug susidomėjimo sulaukė ir didelį pedagoginį uždavinį atliko "moksleivio ateitininko teismas." Jis su visa įdomia savo procedūra buvo akyliai išklausytas. Teismo pareigūnai: St. Barzdukas — pirm. kun. K. Juršėnas ir Dr. Vyt. Majauskas — nariai; "žiaurieji" kaltintojai (moksleiviai — K. Skrupskelis, L. Tumosaitė ir V. Graužinis); pro adatos skylutę kupranugarį prastumt bandantieji gynėjai (P. Žumbakis, M. Vygantas); visa eilė liudininkų (pradedant jaunuoju Saulium Damušiu ir baigiant stud. S. Razmu) ir kaip dera teismui — nuosavas sargas (clevelandiškis Širvaitis), kurio "teismas eina" klausė visi žiūrovai. Darbo turėjo ir teismo sekretorijatas, kuris per dvi ilgas sesijas priraitė visą glėbį protokolų. Teismo sprendimas tikrai saliamoniškas: karštiesiems pagyrimas, drungniesiems pamokymas, šaltiesiems bausmė...

Pažymėtini literatūros, istorijos ir geografijos žinojimo bei dailaus skaitymo ir deklamavimo konkursai ir varžybos. (Pravedė mokt. P. Bagdonas, mokt. Pr. Zaranka ir stud. D. Valančiūtė). Jų daviniais reikia pasidžiaugti. Mūsų jaunieji daugumoje pasirodė visai deramai susipažinę su pagrindinėmis lituanistikos žiniomis (Slapto šaltinio pranešimu moksleivių žinojimo vidurkis pasirodė esąs geresnis kaip studentų!). Įpatingo pagyrimo susilaukė čikagiškės Krištolaitytės, Paliokaitė, Tumosaitė; clevelandiškiai—Irma Stasaitė, Gytis Barzdukas, A. Staniškytė; detroitiškė jaunoji Majauskaitė ir visa eilė kitų.

-o-

Gilų nenykstantį įspūdį paliko tradicinis miško brolių pagerbimas — partizanų vakaras. Tai nenuilstančios ateitininkų bitelės E. Blandytės meniškos sielos ir jaunųjų patriotiškų širdžių kūrinys. Nakties miško tankmė, žvakutėmis papuoštas partizano kapas, ant aukuro degančios laukų gėlės (per anksti nutrauktos gyvybės simbolis), nenutrūkstantis rožančiaus karolių sveika Marija, stovyklos vadovo ryžtingi žodžiai, E. Blandytės sukurto ir vadovauto montažo širdį spaudžiančios mintys, brangiosios mūsų giesmės ir dainos, tamsų nakties šydą skrodžią fakelai — viskas tai stebuklingu būdu nunešė stovyklautojus kenčiančion gimtoh šalin... Ir kai šv. Kristoforą apsupo pagarbi tyla kenčiančiai tėvynei ir jos laisvės sargams, širdyse augo ryžtas kovoti, dirbti, aukotis...

-o-

Ak, buvo ir "linksmai rimtų" valandų! Sportininkai sužaidė visą eilę krepšinio ir tinklinio rungtynių, neskaitant kasrytini "kaulų paminkštinimo." Kelis vakarus ir linksmai pašokta (labai "svarbus" dienotvarkės punktas!). O kiek ežerėlyje prisitaškyta ir dainų pridainuota kas gi suskaičiuos! Negalima užmiršti ir "Kristoforo Lazdos", kuri R. Staniškytės ir P. Žumbakio redaguojama pliekė visus: ir gerus ir blogus, ir didelius ir mažus. (Argi ne "žurnalistinis" perliukas toks posakis: stovyklautojai gerbia lietuvių kalbą, tad bereikalo jos nevartoja!).

-o-

Stovyklinė savaitė nevien tik mielais svečiais buvo pamarginta. Netrūko ir nuotykių. Argi ne "nuotykis" kai mažasis Pauliukas (jauniausias stovyklautojas), raginamas posėdin, atkerta stovyklos vadovui: — man mama sakė, jog aš per jaunas kongresams (suprask paskaitoms), — ir kai visi posėdžiauja jis ramiausiai teškenasi vandenyje. O kur vabzdžių "profesorių" Sauliaus ir Augustino nuotaikingos kelionės po stovyklavietę su taip impozantiškais tinklais! Ak, toji Cambridžio atstovė kuo ne dūšią iš kūno komendantui išvarė, bandydama iš antro aukšto lovos žemyn galva lipti, kad net kitam stovyklavietės gale žemės drebėjo! Arba kas galėjo būti "baisesnio" už stovyklos kapeliono ir komendanto dingimą!? (Šis nuotykis betgi baigėsi laimingai: kapelionas buvo atrastas virtuvėje, o komendantą po didelių pastangų vadovas rado miškelyje... paklydusį).

-o-

Taip nejučiomis atslinko ir paskutinis vakaras. Jis charakteringas — visuomet "linksmai liūdnas". (Linksmas, nes valdžia leidžia ilgiau šokti; liūdnas, nes vistiek ateina atsisveikinimo valanda). Bet prieš šokius dar buvo oficialus stovyklos uždarymas.

Stovyklinės šeimos susirinkime MAS centro valdyba stovyklos vadovams ir pasižymėjusiems moksleiviams atminimui įteikė po lietuvišką knygą, kurių visą glėbį dovanojo prel. P. Juras ir Lietuviškosios Knygos Klubas. Ta proga moksleiviai buvo paraginti remti lietuviškos knygos leidimą ir niekuomet su knyga nesiskirti.

Piniginė dovana buvo įteikta mandagiausiam stovyklautojui K. Skrupskeliui, atvažiavusiam net iš naujosios Anglijos. Premiją skyrė P. Tamulionis. (Daugiau tokių gerų "dėdžių" ir mandagių moksleivių!).

Iškilmingame posėdyje įspūdingomis ceremonijomis vienuoliką moksleivių davė ateitininkišką pasižadėjimą; kalbėjo Dr. A. Damušis, MAS tarybos narė St. Stasienė, stovyklos viršininkas bei vietos CYO direktorius — stovyklavietės vedėjas Mr. McDowell, kuriam įteiktas Lietuvos vaizdų albumas.

Kuklioje, bet nuotaikingoje meninėje dalyje pasirodė jaunosios meninės pajėgos: sesutės Majauskaitės, Paliokaitė, Gailiušytė, detroitiškių mergaičių sekstetas ir kt.

Ir taip kitą rytą gražusis ateitininkiško jaunimo spiečius būriu patraukė Chicagos link — į taip lauktąjį, jiems dar pirmąjį ateitininkijos kongresą...

Stovyklos vadovybė ir svečiai. Iš kairės: J. Vyšniauskas, F. B. Blandytė, kun. J. Šeškevičius, kun. K. Juršėnas, D. Valančiūtė, kun. Dr. K. Širvaitis ir A. Kasulaitis. Nuotr. V. Valaičio

ALFONSAS GRICIUS

PALIKTI MIŠKAI

Žinau — jūs esate nūnai paliegę —
Vidur laukų ledinio šalčio ištikti,
Klausydami, kaip gena pūgos sniegą
Į gelmę žaižaruojančių naktų.

Kaip jūsų prietemom vilkai sulysę
Klajoja pertysę ir alkani,
Ir krintate jūs siaubo karalystėn
Jų žvėriško staugimo užgauti.

Ir mano vaikščiotiems takams jūs spiegiat
Laukinės orgijos vibravimu šiurpiu
Ir lyg skalikai sekat mano pėdas

Per metų vilkstines lig šių dienų;—
Ir dar nūnai maniems takams jūs spiegiat
Ir lyg skalikai sekat mano pėdas!...

ATMINIMAI

Saulėti atminimai rūkuose klajoja
Ir lyg plaštakės blaškosi būriais,
Jie visados rikiuotėn ton pačion sustoja
Ratu užburtu bėgti amžinai.

Lyg vasarų drungnieji lietūs lyja
Į žemę jie žlegsėjimu dusliu,
Kad ten, laukų bangavime atgiję,
Žaliuotų savo pasakišku žalumu.

Tačiau yra ir atminimų labirintai,
Nepakeliamos tamsumos pilni,
Kuriuos beviltiškais refrenais trinksi

Dienų praėjusiųjų žingsniai įminti, — ————
Diena po dienai, lyg kalėjimuos plieniniuos,
Ten žvanga jųjų nenutraukiamos grandinės.

Kilnusis ateitininkų tikslas—visa atnaujinti Kristuje—yra toks neaprėžtas jokiomis ribomis idealas, kuris nuolat reikalauja tolimesnės pažangos, nesitenkindamas jokiais daliniais, lygstamais laimėjimais. Jis reikalauja nenuilstamos pažangos, kaskart naujų pasiryžimų, atkartotinų atsinaujinimų iš vidaus, nuolatinio budėjimo dvasios reikalų sargyboje. Pasirinkus tokį kilnų tikslą—idealą, būtų pirmas su juo apsilenkimas, jei nebūtų aiškiai jaučiamas ir nusimanoma, kad jis uždeda svarbių prievolių, reikalaudamas supratimo, išsižadėjimo, pasiaukojimo ir veiklumo. Kilnumas sudaro prievolių, r to pakanka, kad ateitininkai jaustųsi įpareigoti ištesėti didžiajam savo tikslui—idealui, ir, nuolat eidami pažangos keliais, nesiliautų ruošęsi naujiems laimėjimams. Toks nusistatymas—nenuilstamai eiti pažangos keliais—turi būti bendra visiems ateitininkams nuotaika, žengiant jiems į naują gyvenimą bei veikimo laikotarpį.

(Prof. Stasys Šalkauskis, Ateitininkų Ideologija, 146 psl.)

VISI KELIAI VEDA STOVYKLON

Stud. At-kai stovyklavo prie Paw-Paw ežero

ENATA SKRUPSKYTĖ

Keliai, dažnai išsiskirdami, neretai ir vėl susibėga, suvesdami būrius jaunų, studentiškų veidų į metinę stovyklą. Suplaukia, suskrenda, suvažiuoja. Šią vasarą Watervlietas svetingai priėmė atstovus iš Chicagos, New Yorko, Bostono, Baltimorės, Clevelando, Detroito, Putnamo, Philadelphijos, St. Louis, Los Angeles ir Hartfordo. Savaitgaliui apie 120, visam stovyklos laikui apie 80. Ir vėl dainavom Prano Zarankos "Oną", valgėm kasryt po šaukštą kiaušinienės, skandinomės ežero žolėse ir kamavom Juozą Dėdiną, stovyklos komendantą. Jo vargais tačiau dalinosi Antanas Polikaitis, apgyvendindamas stovyklautojus, Juozas Polikaitis, valdydamas iždą, Bronė Kulytė, bandydama sutvarkyti mergaites, ir Vaclovas Kleiza, organizuodamas sportišką veikimą.

Kas rytą, migloms dar neišsisklaidžius, rinkdavomės aikštelėn sugiedoti Lietuvos himną ir pakelti vėliavas. Čia ties kukliu altorium išklausydavom kasryt Šv. Mišių ir pasisemdavom dienas iš Dienų Davėjo rankų. Šv. Mišių metu skambėdavo lietuviškos mielos giesmės, ir būriais rimti ir susikaupę stovyklautojai artindavosi prie Dievo Stalo. Prano Zarankos iniciatyva ir brolių Polikaičių pagelba, vienų Šv. Mišių metu buvo meisriškai sugiedotos Valandos Mergelės Marijos garbei. Daugeliui tai buvo nauja ir nepaprastai gražu.

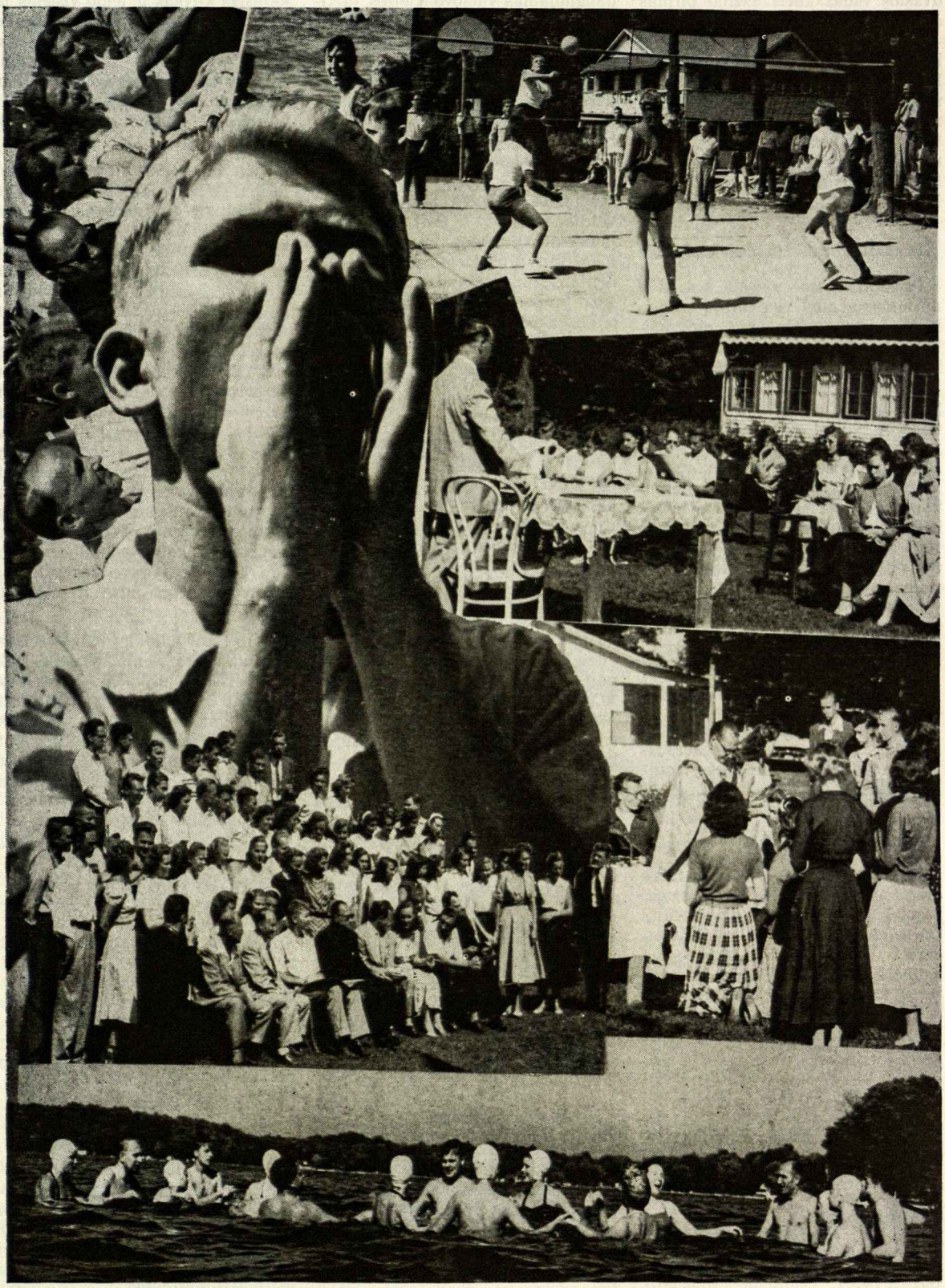

Vaizdai iš studentų ateitininkų stovyklos prie Paw Paw ežero.

Nuotraukos: K. Keblinsko, V. Valaičio, A. Viliučio

Rašant apie stovyklą, neįmanoma užmiršti Tėv. Borevičiaus, S. T. ir jo puikių, dažnų pamokslų. Stovyklos dvasios vadas kuris dažnai pirmas šokdavo į šaltą vandenį (greičiau —sriubą, kaip kad mes tą ežerėlį kartais pavadindavom), kuris nuolat matėsi sporto aikštėje, ragindamas ir keldamas žaidėjų entuziazmą, dažnai prabildavo į stovyklautojus įvairiomis religinėmis temomis. Jam dažnai talkininkaudavo kun. V. Cukuras, kun. V. Dabušis, kun. J. Pakalniškis.

Paskaitos ir ... juodas katinas

Paskaitų metu stovykla šiek tiek aprimdavo, nors visi turėtų pripažinti, kad pareigingumo konkursą būtų laimėjęs populiarusis juodas katinas. Paskaitų klausėmės daug ir įvairiausių. Po kiekvienos sekė nepakeičiami klausimai ir diskusijos su daug naujai iškeltų minčių, idėjų, pasiūlymų, daug atsakytų klausimų ir išaiškintų neaiškumų. E. Arbačiauskas, pats rezistencinių kovų dalyvis Lietuvoje, mums kalbėjo tema "Lietuviškas jaunimas rezistencinėse kovose"; dail. K. Žoromskis—"Lietuvis dailininkas meno pasauly"; kun. Dr. A. Baltinis— "Dievas ir žmogus"; V. Vaitiekūnas — "Studentų ateitininkų artimieji uždaviniai"; Vyt. Žvirzdys — "Liberalizmas". Dr. O. Vaškevičiūtė davė atskirą pasikalbėjimą mergaitėms, o Dr. Z. Smilgevičius — vyrams. Dr. J. Adomavičius labai įdomiai kalbėjo apie negeroves, ištinkančias žmogų, per daug rūkant ar geriant.

Vakarai buvo ilgi ir įdomūs

Laisvalaikis iškėlė studentų tarpe didžiausias žvaigždes. Irkluotojai parodė savo raumenis, besiirdami žolėse, plaukikai — nebijojimą vandens, dviratininkai — orientaciją keliuose, tinklinio žaidėjai — kantrybę žaidžiant dulkių debesy. Visi kiti ir visos kitos ypatingai sveikintini dėl parodyto atsparumo karščiui, kuris, nieks neabejojo, buvo susidaręs iš autentiškų saulės spindulių. Ne kartą stropiai palaistyta tinklinio aikštė tapo draugiškų rungtynių arena. Kovėsi rytai prieš vakarus, ir vakarai nusinešė pergalės taurę. Mergaičių vakarai laimėjo prieš rytus ir, visų pasididžiavimui, stovyklautojai bent kartą supylė valdžią. Stalo tenisas pyškėjo nuo aušros iki sutemų. Čia laimėtojų sąrašas buvo labai ilgas.

Vakarai — ilgi ir įdomūs. Meno ir literatūros vakaras įvyko Watervlieto katalikų bažnyčios salėj. Tapačia proga buvo paminėtas nesenai miręs rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius, apie jį kalbėjo Č. Grincevičius.

Šokių metu arba kiekvienu kitu rimtesniu ar svarbesniu momentu visus perpūsdavo "Skersvėjis", redauguojamas Vaclovo Kleizos, talkinant F. Palubinskui, G. Botyriui ir vienu atveju, visų pasigėrėjimui, Ant. Sabaliauskui.

Naujieji šių metų fuksai buvo pakrikštyti su atitinkamomis ceremonijomis. Laužui liepsnojant, keturios fuksės ir vienintelis fuksas priėmė studento "stoną" su išminties druska, pipirais ir skaniais svogūnais. Nebuvo prasilenkta su tradicijomis — tuoj prisistatė plunksnuota pelėda, kurią visi naujokai turėjo nusižeminę pabučiuoti. Senieji studentai ypatingai džiaugėsi proporcingu prieaugliu.

Turėjome ir tradicinį partizanų vakarą. Prie partizano kapo, papuošto eglėm ir medžio kryžium, stovyklos dalyviai su žvakėm susirinko pagerbti kovojančių ir žuvusių brolių Lietuvoje. J. E. vysk. V. Brizgys pagerbė stovyklą savo atsilankymu ir pritaikyta šiam vakarui kalba. Detroito draugovė išpildė specialią programą.

Suvažiavimas ir nauja valdžia

Stovyklai judant į galą, rugsėjo 1—2 dd., geležinę stovyklos tvarką suardė metinis studentų ateitininkų suvažiavimas. Jo pirmininkais buvo išrinkti Vaclovas Kleiza ir Jonas Dėdinas, sekretorių darbas krito ant V. Skrupskelytės ir B. Minitaitės pečių. Rezoliucijų komisiją sudarė A. Sužiedėlis, E. Skrupskelytė ir Ir. Banaitytė.

Centro Valdyba Rožės Šomkaitės lūpomis pristatė savo darbo metų apyskaitą, neatsiliko ir įvairūs Centro Valdybos skyriai — kiekvienas išnešė švieson savo apdulkėjusias knygas ir leido visiems jas pakritikuoti. Po draugovių pranešimų suvažiavimas, turėdamas savo sąžinę ant delno, nutarė išlyginti veikimo trūkumus, suaktyvinti darbą asmeninėj, organizacinėj, religinėj plotmėj. Jieškota kelių tai veiklai sugyvinti.

Vienas iš didžiųjų suvažiavimo darbų buvo naujosios Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdybos rinkimai. Šiems metams CV židinys nusikėlė į Bostoną ir apylinkes. Rezultatai šie: K. Keblinskas — pirmininkas, Dalia Skudžinskaitė — vice-irmininkė, Ir. Lušytė — I sekretorė, V. Vaitkevičius — II sekretorius, R. Leimonas — iždininkas, P. Zaranka — informacijos skyriaus vedėjas, B. Kulytė — mergaičių skyriaus vedėja, A. Keblinskas — socialinių reikalų vedėjas, Rūta Žukauskaitė — užsienio skyriaus vedėja. Suvažiavimas taip pat daug laiko paskyrė Studentų Ateitininkų Sąjungos įstatų projekto svarstymui. Iškilmingam susirinkime, ketvirtadienio vakarą, eilė kandidatų davė pasižadėjimą, atsižymėjusiems buvo įteiktos dovanos.

Taip stovykla ir baigėsi. Buvo liūdna penktadienio rytą susirinkt Šv. Mišiom paskutinį kartą, dar liūdniau prie eilės pasiruošusių skrist mašinų dešinę paspaust. Nors tą liūdnumą retas kuris juto — prieš akis buvo didingas kongresas, kuriame vėl visi žadėjome pasimatyti.

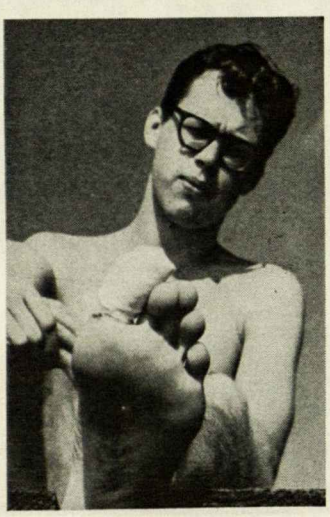

Ežero pakrantėj
Sau meilę pyniau
Ir nepastebėjau,
Kaip vėžį užmyniau.

Nuotr. V. Valaič'o

STOVYKLOS ATSISVEIKINIMO DAINA

Leiskit iš stovyklos,
Leiskit į namus.
Mes jau atkentėjom
Už vergų šimtus.

Dabar išvažiuojam, —
Daros net graudu, —
Bet nenusiminkit,
Bus dar daug dainų.

Ištekės Bronytė,
Dana ims mylėt,
Zigmas, žilą galvą
Suras kur padėt.

Pirm negu Aušrelė
Dėdinienė bus,
Neviena gitara
Martinkui sulūš.

Ežero pakrantėj
Augs dar daug žolės, —
Ir valerijonai
Dar ilgai lašės.

(Irklo kotas)

IŠ JUODOJO KATINO STOVYKLOS

(Korespondencijos vietoj)

Vi Dur Kis

Taigi ir šiemet studentai stovyklavo Rožės surastoje vietoje prie tokio Paw Paw (lietuviškai — Letenos) ežero. Žinot, vieta, kaip vieta: buvo ir vandens, ir medžių, ir uodų. Tik trūko Centro Valdybos pirmininko valdžiai palaikyti. Ką gi darysi, kad šiemet Dėdė Samas pirmininku susižavėjo, kaip viena clevelandietė pernai.

O stovyklos publika — rinktinė. Iš Chicagos atvyko senatorius Valentino, Brooklynas su Propeleriu atvažiavo, o ir kiti neapsileido tokiai konkurencijai. Komendantas net batus du kart į dieną valė. Merginų, Bostono terminu, buvo didesniais kiekiais. Kur gi jų nebūna; Tik vienas kapelionas visą laiką nešiojo juodus akinius.

Aišku, kaip visada, taip ir čia, neapsiėjo be paskaitų. Vieni skaitė apie meną modernų (apsaugok Aukščiausias nuo jo!), kiti, kaip veikti rezistenciniai, komendantui nematant, treti mus bandė įtikinti, jog norėti, tai tas pats kaip galėti (abejojam!), paskiau dar aiškino apie pakeles į šeimos gyvenimą, arba kaip patekti skaistyklon šioje žemėje ir t. t. Vienas daktaras įrodinėjo, kad rūkymas, alkoholis ir kiti prieskoniai į kapus varo. (Aš vis maniau, jog rūkyti daiktai ilgiau išsilaiko, o alkoholis juk naikina bakterijas. Turbūt daktaras suklydo.). Ta paskaita buvo labai įdomi. Parodė gyvus mirusio žmogaus kepenis ir t. t.

Bet tų studentų gudrumėlis, Dievuli tu mano. Per paskaitas vis miega ir rašo. O po paskaitos, kad pradės ginčytis ir prelegentą į ragą varyti, jog net ir man nejauku darydavosi. Juodas katinas tai tuoj lauk išdumdavo. Nieko nepadarysi, studentai net ir miegodami girdi. Aš tai vis drebėdavau ir prakaituodavau, kad manęs nepašauktų atsakinėti.

Dienomis klausydavomės (!) paskaitų ir maudydavomės tikroje baloje, ežeru vadinamoje. Kai kurie bandė skęsti. Vienas išminčius davė patarimą: "Nerkite giliau, tai nepaskęsite!" Bet kur ten nersi giliau, jei galva sieki dugną.

Vakarais darydavome visokias štukas. Kartais paklausydavome tokio laikraščio, Irklo Kotu vadinamo (Tai kotas to irklo, su kuriuo Žemaitis bandė per ežerą perplaukti. Ar jam pasisekė, ligi šiol neaišku.). Nerimtas buvo laikraštis, nerimta ir jo redakcija.

E. Buračaitė

VIDUDIENIO KAITROJ

Vasara. Auksinis obuolys mergytės.
Gludutis stebisi drugelių lengvumu.
Vėjo paukščiai už kalnų
Vaivorykštę ir lietų nuovargy sapnuoja...

Beržyne baltos kolonados juokiasi jaunais lapeliais
Ir perkūno oželiu, tartum skambėtų kas porcelianiniam inde...
O kaitroj palinkęs,
Ant šlaitų, vidudienis alsuoja.

AKMENYS MANE SUPRATO

Argi gali būti, argi gali būti,
Ir indigo žiedas atlaidus,
Kad mažą gazelę slėnys paklaidino,
O dykumų vėjai drasko, Viešpatie, Tavo šviesius rūbus?...

Aušra alegretuose pabustų,
Ar mozaika pasiilgus spindulių,
Gal tada Tavasis angelas neleistų skųsti,
Kad šaltiniui per naktis klūpot imu...

Akmenys gal būt suprato —
Pažadėjo slaptą taką amžinai, — — —
...Bet jaučiu, kad vėjas matė,
Ir kad persekios, Tu Viešpatie, žinai...

Vieną vakarą įvyko didelis dalykas: krikštijo nepilnamečius, atsiprašau, fuchsus. Liepė bučiuoti išminties pelėdą. Gaila, viena fuchsė sumaišė pelėdą su teisėju (turbūt, didelis panašumas) ir pabučiavo ne tą, ką reikėjo. Aišku, padėtį ištaisė druska, o vargšelis teisėjas, laužui užgęsus, dar ilgai į žvaigždes spoksojo.

Visokių nuotykių buvo atsitikę, bet ar viską gali išminėti. Vistiek redaktorius išbraukys, teisindamasis, jog vietos maža. (Taip ir buvo. Red.). Vieną rytą merginų komendantė, išgirdusi kėlimui švilpuką, sudejavo ir, apsivertusi ant kito šono, mirštančiu balsu sušnabždėjo: "Atiduočiau širdį, jei leistų dar bent valandėlę pamiegoti!" Nelaimė, kad komendantas to negirdėjo. Paskiau ir vėl. Atbėga pas butų vedėją (mes ir tokį turėjom) merginų būrys ir sako: "Apklok mus šilčiau. Praeitą naktį visiškai sušalom." Vargšelis taip tapo sujaudintas, jog net savo paskutinį apklotą atidavė, o naktį tai pats sustiro. Gera širdis visur pasirodo.

Šitaip stovyklavome visą (kančios) savaitę. Kai reikėjo važiuoti Chicagon, net liūdna darėsi, ypatingai Aušrelei. Bet pareigos pirma malonumų. Važiavome mašinomis (pažangai!). Kelionė neapsiėjo be nuotykių. Vienas kunigėlis taip įsidrąsino (mat, dėdės mašina važiavo), jog net Chryslerio greitį mėgino išbandyti. Rezultatas: policija praturtėjo dvidešimčia dolerių. Būtų geriau kongresui paaukojęs. Kitas šoferis patenkintas iš New Yorko stovyklon garuodamas atvažiavo, bet nuo stovyklos ligi Chicagos nepajėgė nusikapstyti. Atsisakė Buickas važiuoti ir turėjo jį palikti vidury kelio.

Tai tokios žinios iš stovyklos. Tiesa, mus aplankė visa eilė garbingų svečių: dr. S. Aliūnas, Čiukas Dėlis, Jaulius Purkus, Untė Šaliapinis ir... juodas katinas.

SPORTAS

Rašo

P. GANVYTAS

LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS TORONTE

Rugsėjo mėn. pirmą savaitgalį Toronto mieste buvo pravestos IV-tosios Šiaurės Amerikos Lietuvių Sporto Žaidynės. Šis tradicija tapęs kasmetinis sportininkų susibūrimas šį kartą sutraukė 329 sporto mėgėjus iš 11 klubų. Tai bene gausiausia sportininkų šventė mūsų išeivijos istorijoje. Reikia apgailestauti, kad šventė sutapo su didžiuoju ateitininkų kongresu. Buvo daryta žygių, kad sporto šventė būtų atidėta, tačiau dėl įvairių priežasčių teigiamų rezultatų šiais bandymais nebuvo galima susilaukti. Todel ir ateitininkų dalyvių skaičius Toronto žaidimuose buvo ribotas. Tačiau peržvelgę laimėtojų sąrašus, pastebime ne vieną ateitininkišką pavardę. Paminėtini Jonas Puškorius, itin gražiai pasirodęs lengvosios atletikos varžybose vyrų grupės 100 m. bėgime ir šuolyje į tolį laimėjęs pirmą vietą, visiems gerai žinoma Elvyra Šikšniūtė, laimėjusi 50 metrų bėgimą ir šuolį į aukštį, G. Barzdukas, K. Valaitis ir kiti. Krepšinio turnyrą jaunių grupėje laimėjusio Gintaro penketuko pagrindą sudarė ateitininkai iš Chicagos su P. Žumbakiu priešakyje.

Bendrai vertinant šių metų žaidynes, tenka pastebėti, kad sportinis lygis nėra labai pakilęs. Sportininkai turėtų dar rimčiau pasidarbuoti, kad rezultatai pagerėtų. Džiugus tačiau faktas, kad tiek daug lietuviško jaunimo sportuoja ir atvyksta į lietuvišką sporto šventę. Pats faktas, kad tokios žaidynės sutraukia tiek daug mūsų sportuojančio jaunimo, pateisina žaidynių prasmingumą ir telieka linkėti, kad sportinės žaidynės ir ateityje būtų rengiamos.

LAMANŠO NUGALĖTOJA—FLORENCE CHADWICK

Jeigu bandytume išvardinti garsiuosius maratoninių distancijų plaukikus, būtinai turėtume paminėti amerikietę Florence Chadwick. Paskutiniais metais ji be abejonės buvo garsiausia tos šakos atstove. Sakoma, kad ji yra geriausia plaukikė visame pasaulyje. Sunku tvirtinti, kiek šis teigimas teisingas, bet negalima paneigti fakto, kad ji tikrai puiki plaukikė ir bent netolimoje praeityje sau lygios neturėjo.

Užklausta, kaip ji sugebėjo atsiekti savo laimėjimus, ji atsakė vienu žodžiu: treniruotės. Ji kiekvieną dieną uoliai treniruodavosi, plaukiodavo po kelias valandas, ir taip pamažu jos talentas išaugo iki dabartinės formos. Šiuo metu jai yra 34 metai, bet vis dar kasdien 7:30 iš ryto ji neria į savo plaukimo baseiną ir treniruojasi plaukiodama bei atlikdama eilę pratimų. Jos nuomone, geriausias laikas pradėti mokytis plaukti yra 5 metų amžius, nes tuomet pas vaiką dar nėra tokios stiprios vandens baimės. Florence Chadwick yra tvirtai įsitikinusi, kad kiekvienas turėtų mokėti plaukti, nes tai patį gyvenimą padaro įdomesniu ir padeda išlaikyti stiprų kūną.

Verta bent trumpai pažvelgti į šios garsios plaukikės pasiektus laimėjimus. Kas domisi sportu, žino, kad ilgųjų distancijų plaukime Lamanšo (Britų) kanalo perplaukimas yra viena iš populiariausių varžybų. 1951 metais ji nutarė dalyvauti plaukime tarp Dover ir Cap Gris Nez. Tas plaukimo rungtynes rengė garsusis anglų laikraštis Daily Mirror; laimėtojui buvo nustatyta nemaža premija. Kai Florence Chadwick pareiškė norą tose varžybose dalyvauti, anglai šaltai jai atsakė, kad jie abejoja jos sugebėjimais. Esą, dalyvių tarpe jie turi garsią amerikietę Shirley May France, kurios vienos užteksią. Toks atsakymas užpykino užsispyrusią Chadwick, ir ji nutarė varžybose dalyvauti be konkurencijos. Pradėjusi plaukti kiek vėliau negu oficialūs varžybų dalyviai, ji po 13 val. 20 min. išlipo į krantą Anglijoje. Gi laikraščių plačiai išpopuliarinta Shirley May 6 mylias prieš tikslą turėjo supasuoti — ji buvo ištraukta iš vandens nepasiekusi Anglijos. Florence Chadwick pasiektas laikas buvo rekordinis. Savo laiku amerikietė Gertrude Ederle buvo pasiekusi rekordą. 1926 metais ji kaip pirmoji moteris perplaukė kanalą ir tą distanciją sukorė per 14 val. 34 min. Chadwick šį rekordą pagerino daugiau negu valanda. Po keletos mėnesių Chadwick kanalą perplaukė kita kryptimi — iš Anglijos į Prancūziją. Tokiu būdu ji buvo pirmoji ir vienintelė moteris, perplaukusi kanalą į abi puses. Palygindami šią pasekmę su 21 val. 45 min., kurias kap. Matthew Webb iš Anglijos turėjo 1875 metais praleisti vandenyje, kol jis perplaukė kanalą (jis buvo pirmasis žmogus, nugalėjęs šią distanciją), matome, kad Florence tikrai greitai plaukia.

1953 m. buvo jos sėkmingiausi visoje plaukimo karjeroje. 5 savaičių laikotarpyje ji sugebėjo nugalėti 4 kanalus — sąsiaurius. Pirmiausiai ji perplaukė britų kanalą — trečią kartą iš eilės. Po to patraukė į Gibraltarą. Šį sąsiaurį, plaukdama iš Europos pietinio kampo Punto Maroqui į Afrikos Punta Lanchones, ji nugalėjo per 5 val. ir 6 min. Tai irgi naujas rekordas. Iš čia ji nuvažiavo prie Bosforo sąsiaurio, kurį perplaukė ir grįžo atgal per 1 val. ir 14 min. Tris dienas vėliau ji perplaukė ir Dardanelų sąsiaurį iš Abysdas į Sestos ir atgal; šią distanciją atliko per 1 val. 58 min. 8 sek.

Ji yra plaukusi ir Ramiajame Vandenyne, tarp Long Beach, Kalifornijoje ir Santa Catalina salos, 21 mylių atstumą nuplaukdama per 13 val. 47 min. Šiais metais tačiau jau buvo pastebimi pirmieji nuovargio ženklai, kada jai teko pasitraukti iš varžybų nepasiekus tikslo. Tai įvyko vasaros pabaigoje, pravestose plaukimo varžybose per Ontario ežerą, kurias laimėjo 17 m. mokinė kanadietė Marilyn Bell.

Šia proga verta pastebėti, kad Chadwick yra greita plaukikė. Jos pasiekti laikai yra geresni už maždaug 90% vyrų plaukikų. Nėra abejonės, kad ji puiki plaukikė, tačiau dėl jos sportiškumo reikėtų gal ir suabejoti: į savo laimėjimus ji yra įvėlusi komercinį aspektą. Yra faktas, kad ji sugebėjo nemažas pinigų sumas uždirbti plaukiodama tokias ilgas distancijas.

Paskutiniu metu ji pareiškė, kad savo dėmesį dabar žadanti skirti golfui, nes jau esą atėjęs laikas pasitraukti iš plaukimo varžybų arenos.

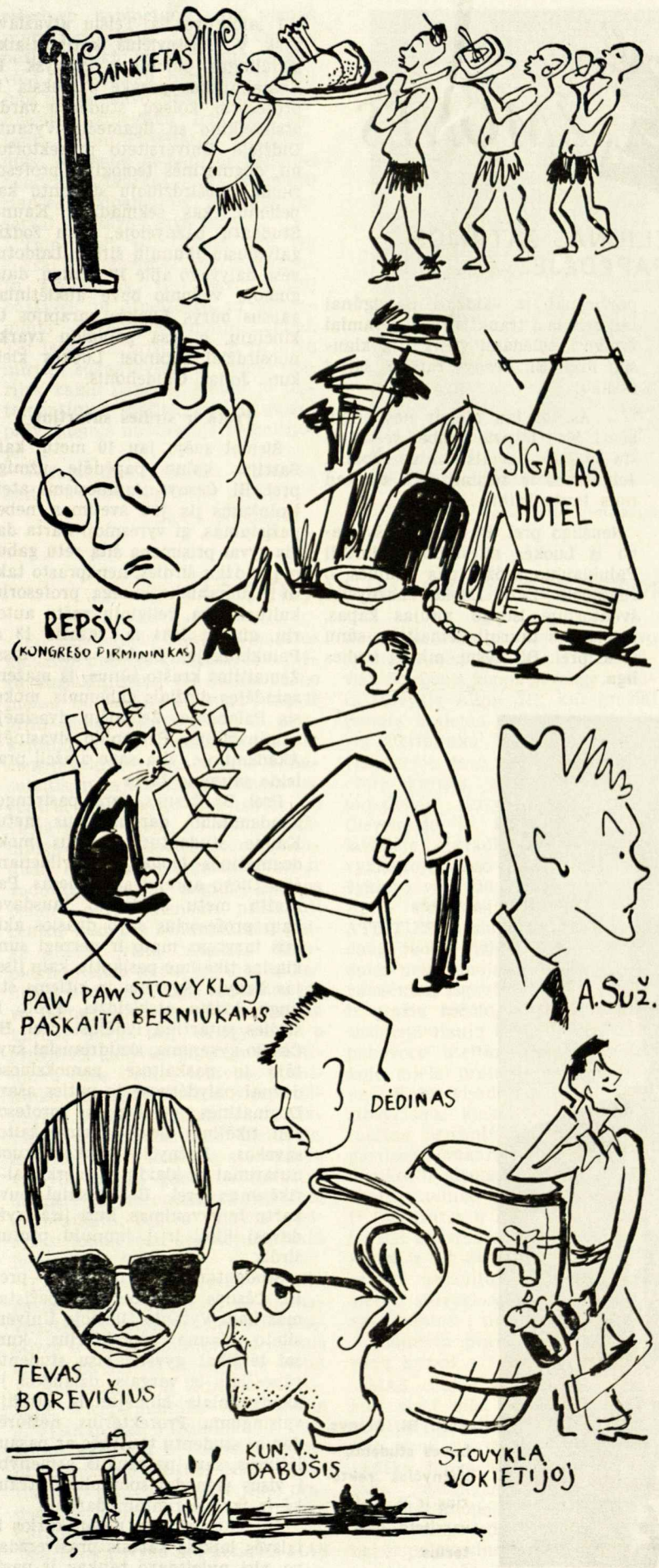

Kreivos Šypsenos

APIE STOVYKLAS IR KONGESUS

Ilgiausia stovykla ir ilgiausias komendantas buvo Marianapolyje. Pagalbai jis dar pasikvietė po atskirą komendantą berniukams ir mergaitėm, kad vienus nuo kitų apsaugotų, ir meno vadovą. Šis, kaip doram menininkui pritinka, atvažiavo su geltona birete, raudonu šaliku ir žaliom kelnėm. Vaikai iš karto menu susidomėjo. Net marijonam pilnas sienas "mikimauzų" pripiešė.

Clevelando stovykloje pagal pagrindinį darbotvarkės punktą visi stengėsi užtvenkti Ohio upės bėgimą. Bet projektas nepavyko, o Kasulaitis taip susijaudino, kad net savanoriu į armiją išėjo, stovyklos varpams gaudžiant ir moksleivių chorui Viešpaties Angelą giedant. Bet ir ten nebuvo priimtas. Pasiuntė vyrą pirma užtvanką nugriauti.

Australiečiai nesenai atšventė savo gimtadienį, jiems mat suėjo 2 metai amžiaus. Turėjo išsikepę tortą su strauso kiaušiniais, pasistatę 2 žvakes ir kad pūtė, net Amerikoj 6 uraganai kilo.

Didžiausias šių metų įvykis buvo kongresas. Susirinko arti tūkstančio žmonių ir federacijos generalinis vadas kun. V. Dabušis. Ginčyjosi visi ištisas dvi dienas, išklausė dešimtis kalbų, galų gale nusprendė, kad esame lietuviai, ir kaip geri patrijotai turėtume daugiau dėmesio kreipti į prof. Pakšto pranašystes.

PAW PAW STOVYKLAUTOJŲ REGULIAMINAS

1. Visur vėluok bent pusvalandį, kaip geram lietuviui pridera.
2. Nepretenduok į komendantus.
3. Būk tvarkingas ir prauskis bent kartą savaitėje.
4. Miegodamas nekalbėk per sapnus prieš valdžią.
5. Eidamas į ežerą, dėvėk maudymosi kostiumą, ar bent susivyniok į rankšluostį.
6. Nelankyk komendanto mergaičių.
7. Jei geri, gerk viešai, nepilk degtinės į sriubą.
8. Automobiliu važiuok atsargiai, kad neatsimuštum į Viliušį.
9. Ežere neplauk per toli, skęsk prie kranto.
10. Skaityk šią lentą tris kart per dieną po valgio ir eidamas gulti.

(Irklo kotas)

Piešiniai G. Botyriaus

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJONŲ BIBLIOTEKA

DARBAI ŽMONĖS

STUDENTŲ KAPELIONAS ŠATRIJOS KALNO PAPĖDĖJE

Dulkės, vežimai, gaisrų pašvaistėmis nušviestas dangus... Žmonės, pametę galvas, bėga, o juos iš paskos vejasi mirtis... Trumpam jie žvilgteri atgalios, pamato liepsnose skęstančią savo sodybą, ir vėl bėga. Gražioji Žemaitija netrukus liks nusiaubta.

Pasiekiu Luokės miestelį, prisiglaudusį Šatrijos kalno papėdėje. Jį gražiai apdainavo Maironis ir kvietė užlipti į kalną aukštą ir tenai slapta su dvasiomis pasikalbėti. Klebonijoje sutinku prelatą Blažiejų Čėsnį, atvažiavusį iš Kauno praleisti fronto tėviškėje. Jis išvargintas, nervingas, neramus. Netrukus ateina keletas vyrų iš miestelio ir praneša, kad bolševikai artėja, o partizanai ir valdžios pareigūnai jau rengiasi trauktis. Visi neramiai žvalgosi, tylėdami viens kitą klausia. Prel. Bl. Čėsnys ramiai, šaltai atsako:

— Aš tai jau niekur nesirengiu bėgti. Kad ir prie duobės vestų, eisiu su šiais pačiais kunigo rūbais... Jeigu mes ir žūsime, tiek to, kad nors tauta išliktų...

Neužilgo prel. Bl. Čėsnys išvažiavo iš Luokės miestelio į gimtąjį Paluklaukio sodžių pas gimines, o rugpiūčio 1 d. Luokės bažnyčios šventoriuje išdygo naujas kapas, priglaudęs tauruįį Žemaitijos sūnų a. a. prel. Bl. Čėsnį, mirusį širdies liga.

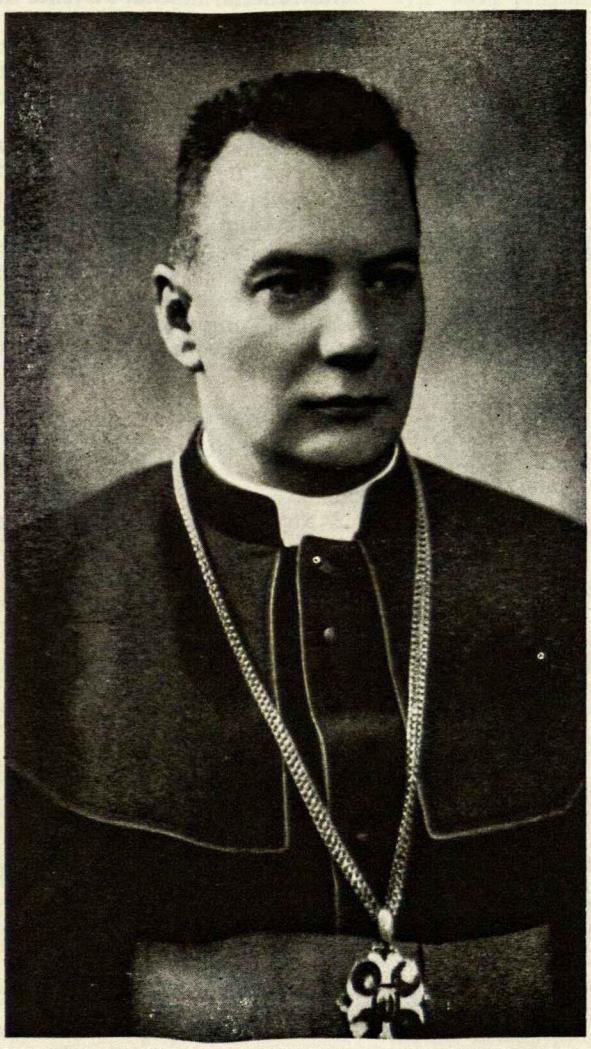

Prel. Bl. Česnys, buvęs studentų bažnyčios rektorius ir V. D. Universiteto prorektorius.

Į laidotuves iš Telšių atvažiavo vysk. V. Borisevičius, kuris atlaikė gedulingas pamaldas, o vysk. P. Ramanauskas pasakė pamokslą ir profesorių, kolegų, studentų vardu atsisveikino su ilgamečiu Vytauto Didžiojo Universiteto prorektoriumi, dogmatinės teologijos profesoriumi, nuoširdžiuoju studentų kapelionu, kas sekmadienį Kaune, Studentų bažnyčioje, giliu žodžiu gaivinusiu jaunųjų širdis. Laidotuvėse dalyvavo apie 12 kunigų, daugumoje velionio buvę auklėtiniai, gausus būrys Luokės parapijos tikinčiųjų, o visa pamaldų tvarka nuoširdžiai rūpinosi Luokės kleb. kun. Jonas Gaidelionis.

Proto ir širdies sutartinė

Šiemet suėjo jau 10 metų, kaip Šatrijos kalno papėdėje užmigo prel. Bl. Čėsnys. Jauniesiems ateitininkams jis jau svetimas, nebepažįstamas, gi vyresnioji karta dar vis gyvai prisimena šitą retų gabumų, didžios širdies, nepaprasto takto ir sumanumo kunigą, profesorių, kultūrininką, religinių raštų autorių, gimusį 1884 m. vasario 13 d. Paluklaukyje, Luokės valsč. Šisai Žemaitijos krašto sūnus, iš mažens spindėjęs didžiais gabumais, mokęsis Palangoje, Žemaičių dvasinėje Seminarijoje, Petrapilio dvasinėje Akademijoje, visą savo amželį praleido jaunimo tarpe.

Prel. Bl. Čėsnys, gerai pasirengęs akademiniam darbui, ilgus metus Kaune studentus teologus mokė dogmatinės teologijos, gvildenančios Dievo apreikštąsias tiesas. Paskaitų metu studentai jausdavo, kaip profesorius savo dvasios akimis tarytum mato ir perregi sunkiąsias tikėjimo paslaptis, kaip jisai jas širdyje išgyvena ir kitiems stilingu žodžiu atskleidžia. Proto ir širdies sutartinė, lydėjusi prel. Bl. Čėsnio gyvenimą, skaidriausiai švytėjo jo paskaitose, pamoksluose, dažnai palydėtuose jo paties ašara Dogmatinės teologijos profesoriui tikėjimo tiesos nebuvo šaltos sąvokos, Bažnyčios sukodifikuoti nutarimai ar klaidų pasmerkimai— tikėjimas prel. Bl. Čėsniui buvo kartu ir gyvenimas, kurį jisai ryždavosi įlieti ir į jaunųjų protus. širdis.

Studentams pasauliečiams prel. Bl. Čėsnys buvo daugiau pažįstamas kaip Vytauto Didžiojo Universiteto Kaune prorektorius, kursai tėviškai gyveno visų studentų rūpesčiais ir vargais, džiaugėsi jų akademiniais laimėjimais, studijų vaisingumu. Prorektorius, nežiūrėdamas studentų tautybės ar pasaulėžiūros, savo patrauklia asmenybe į visus vienodai spinduliavo, traukė ir įkvėpė rimtam darbui.

Studentų riaušių metu, kurios ir laisvės laikais kartais prasiveržda-vo, visi nuleisdavo rankas ir pasi-

slėpdavo kabinetuose, tik vienas prorektorius prof. Blažiejus Čėsnys, pasipuošęs kunigo uniforma, išeidavo į riaušininkų priešaki, tyliai į juos pažvelgdavo, pasakydavo jiems nuoširdų kolegišką žodį, suprantantį jaunųjų teisėtus reikalavimus, o vienok mokančius pagerbti bendrąją tvarką — ir studentų riaušės užsibaigdavo, policijos rezervai grįždavo į savo bazes.

Taip prof. Bl. Čėsnys liko lyg koksai legendarinis Lietuvių studentų kapelionas, visą savo amžėlį paskyręs jų studijoms, jų akademinio gyvenimo administracijai. Tat ir dabar, prisiminus jį 10 metų mirties sukaktuvėse, iš tolimo Šatrijos kalno papėdės ateina jo testamentiniai žodžiai, įrašyti gaisrų pašvaistėmis nušviestoje Žemaitijoje:

— Jeigu mes ir žūsime — tiek to, kad nors lietuvių tauta išliktų!

Buvęs studentas

Vasario 16 gimnazijos tautinių šokių grupė.

IŠ MAS CENTRO VALDYBOS SEKRETORIATO STALČIŲ

Po gaivinančių stovyklų, vasaros kelionių, didingo kongreso ir saulėtų atostogų dienų vėl ateina darbo metas. Su naujais mokslo metais ir MAS centro valdyboje įvyko pasikeitimų: į JAV kariuomenę išvyko centro valdybos pirmininkas A. Kasulaitis, nors tik aštuonis mėnesius centrui vadovavęs, bet metęs ne vieną gražią idėją, ne vieną reikšmingą planą ir spėjęs užsirekomenduoti kaip gabus organizatorius ir vadovas. Mielam Algiui gražaus bendro darbo dienoms prisiminti centro valdybos bendradarbiai įteikė gražiai įrištą "Ateities" komplektą. Reikia tikėti, jog ir kitoj aplinkoj būdamas, Algis neužmirš savo jaunųjų draugų, moksleivių, su kuriais spėjo taip susigyventi, o grįžęs vėl aktyviai įsijungs į ateitininkų eiles. Centro valdybos pirmininko pareigas perėmė vicepirmininkas Viktoras Palubinskas. Viktoras, ateitininkas dar Lietuvoje, emigracijoje nuolatinis ateitininkų valdybų narys, gabus ir darbštus bei pareigingas organizatorius. Jam vadovaujant, centro valdyba pasiryžusi toliau tęsti užsimotus planus ir pradėtus darbus.

Centro valdyboje įvyko ir kitų pasikeitimų. Vietoj Elvyros Apanavičiūtės - Ošlapienės, mergaičių vadovės ir vicepirmininkės pareigoms kooptuota Aldona Valaitytė, o vietoj A. Kasulaičio įėjo Vida Kasperavičiūtė. Vicepirmininko vietą užėmė J. Vyšniauskas, o iždininkas J. Puškorius gavo dar ir "užsienio reikalų" ministerio portfelį. Naujai perrikiuotos centro valdybos jėgos pradeda įsijungti į naujo semestro darbus.

Šią vasarą įvyko net keturios MAS stovyklos. Marianapolyje stovyklavo rytinio Amerikos krašto moksleiviai. St. Louis kuopa surengė atskirą stovyklą Alton, Ill., kur gražiai savaitę praleido netoli 30 moksleivių ateitininkų. Kanados moksleiviai turėjo savo stovyklą ant Erie ežero krantų, o pati didžiausia moksleivių stovykla įvyko netoli Clevelando, šv. Kristoforo stovyklavietėje, sutraukusi virš 150 stovyklautojų. Viso šiais metais stovyklavo virš 330 moksleivių at-kų. Apie stovyklas plačiau rasite ATEITIES puslapiuose. Ten buvo daug juoko, džiaugsmo ir dainos, daug neįkainuojamų dvasios turtų pasisemta, išgirsta vertingų minčių ir gražių žodžių, susitikta seni ir susirasta naujų draugų. Ten tikrai pabuvota ateitininkiškoje nuotaikoje, mielai praleista ne viena diena. Kaip visada būdinga at-kų stovykloms, kiekvienoje iš jų suruoštas neužmirštamai įspūdingas partizanų vakaras, pravesti lituanistikos ir ideologiniai patikrinimai (kurių daviniai nėra blogi), surengti literatūros ir meno vakarai, lietuviški linksmavakariai, dainų konkursai ir t. t. Stovyklose skaityta visa eilė paskaitų ir referatų. Šiais metais stovyklose ypatingas dėmesys kreiptas į naujų vadų ugdymą — bandyta pravesti net specialūs vadų kursai.

MAS centro valdyba nori padėkoti visai eilei stovyklos vadovų, rėmėjų ir pagelbininkų. Jų perdaug, kad visus čia išminėjus. Ypatinga padėka tenka kun. V. Martinkui, savo pastangomis suorganizavusiam Marianopolio stovyklą, tuo nepaprastai padedant centro valdybai ir palengvinant stovyklų rengimo naštą. Taip pat nuoširdi padėka tenka kun. dr. A. L. Deksniui, savo iniciatyva surengusiam stovyklą St. Louis, Springfieldo ir apylinkių moksleiviams ateitininkams.

TRUMPAI:

• MAS centro valdybos nariai buv. pirm. A. Kasulaitis ir pirmininkas V. Palubinskas aplankė Marianapolio ir Kanados moksleivių stovyklas.

• LRKSA narių verbavimo vajus tęsiamas! Susivienijimo vadovybė galutinę vajaus datą atidėjo iki 1954 metų galo, tad darbui laiko yra. MAS centro valdyba nutarė **kiekvienam, ateitininkų vardu** įrašiusiam naują susivienijimo narį skirti pusę gaunamo komiso. Atsiminkime, jog 300 naujų narių surinkę, gausime 3000 dol. premiją, kas ilgam laikui panaikins stovyklų rengimo finansinius vargus. Visi ateitininkai kviečiami į šį vajų jungtis. Užsirašykime ir užrašykime pažįstamus — padėsime savo jaunimui!

• Visos kuopos, kurios naujiems mokslo metams atėjus perrinko savo valdybas, yra prašomos pranešti savo adresus centro valdybos sekretoriatui, 7509 Lawnview Ave., Cleveland 3, Ohio.

• Visos dovanos stovyklų konkursų laimėtojams skirtos iš lietuviškų knygų, gautų iš prel. P. Juro ir Lietuviškos Knygos Klubo Chicagoje. Viso prel. Juras šiais metais ateitininkams skyrė knygų už virš 80.00 dol. Abiems rėmėjams tenka nuoširdi centro valdybos ir visos moksleivijos padėka.

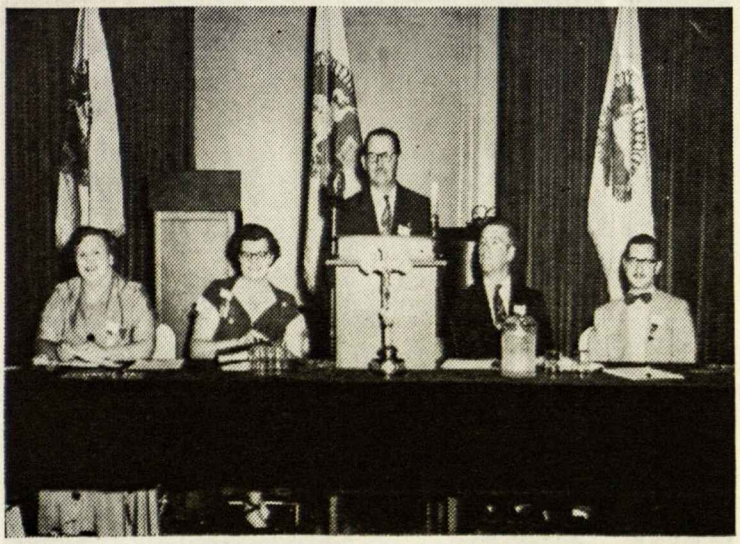

Vyčių seimo prezidiumas. Iš dešinės į kairę: V. Činikas, A. Vasiliauskas (išrinktas Vyčių pirmininku), J. Juozaitis, H. Shilds ir L. Ditkus.

TARPTAUTINĖ KATALIKIŲ STUDENČIŲ STOVYKLA ŠVEICARIJOJE

Paskutinį vakarą prieš vasaros atostogas, kai visi mano daikteliai jau buvo sukrauti į lagaminus, pribėgo prie manęs kuopos pirmininkė ir pasakė tą neįtikimą žinią: "Tu esi deleguojama dviem savaitėm į studenčių katalikių stovyklą Šveicarijoje. Sutinki? Užeik pas ponią Grinienę." Nuėjau. Bet ir ponia Grinienė nedaug ką man galėjo paaiškinti (tą vakarą ji buvo be galo užimta ekspedijuodama mergaites visomis kryptimis). Tiek man tepasakė: "Lauk už kelių dienų laiško su kelionės bilietu ir nurodymais. Apsišarvuok informacine medžiaga apie ateitininkus ir mūsų tautos istoriją bei kultūrą." Į rankas įbruko man tautinius drabužius ir palinkėjo gražiai atstovauti lietuves katalikes.

Taip ir išvažiavau į Ulmą su nerimu ir laukimu širdyje. Už kelių dienų atėjo tikrai laiškas ir kelionės bilietas. Išvažiavau viena į užsienį...

Tai buvo 1 rugpiūčio. Stovykla tęsėsi nuo 2 iki 16 rugpiūčio gražiame, aukštai kalnuose gulinčiame Andiast kaimelyje, Graubuende. Suvažiavo 30 studenčių iš Šveicarijos, Prancūzijos, Belgijos, Italijos, Vokietijos ir .. iš Lietuvos. Lietuves atstovavome dviese su stud. L. Eretaite. Buvau jauniausia jų tarpe.

Turėjome daug progų supažindinti kitatautes su mūsų Tėvyne — jos kultūra, papročiais, dabarties kančiomis; pasakojom apie savo gimnaziją ir ateitininkų organizaciją. Iškilose arba sėdint prie gęstančio laužo, pasakodavom apie tai atydžiai besiklausančiom studentėm, deklamavom lietuviškus eilėraščius, ir tada visos gėrėjosi kalbos skambumu bei švelnumu. Gėrėjosi visos ir mūsų tautiniais drabužiais, kuriuos buvau užsidėjusi. Labai patiko juostos — tiesiog netikėjo, kad tai rankų darbas. Taip pat lietuviškų dainų, chorų plokštelės padėjo paįvairinti ir užpildyti vakarines programas.

Dažnai lankydavo mus kunigai, profesoriai, daktarai iš Zuericho ir kitur. Jie skaitydavo paskaitas, vesdavo diskusijas, kuriose labai aktyviai reiškėmės su savo nuomonėmis ir patyrimu. Nagrinėjome, pavyzdžiui, tokias temas: "Ar katalikai turėtų dalyvauti kitose organizacijose", gydytojų pareigos, Pax Romana, "Kaip katalikė gali būti moderni", apie studentų ir studenčių veikimą atskiruose universiteetuose. Paskaitos buvo skaitomos prancūzų ir vokiečių kalba. Su studentėmis teko kalbėti ir angliškai, ir net lotyniškai. Su italėmis kalbėdavome su žodynais rankose. Tai sudarydavo daug įdomumo ir juoko. Stengdavomės kuo daugiau svetimų žodžių išmokti, nes kiekviena pažanga buvo pripažinta nuoširdumu ir daug džiaugsmo sukeldavo. Kasdieninės šv. Mišios ir bendra komunija nuteikdavo mus gražiai bendram darbui ir solidarumui.

Laisvalaikius užpildydavome knygų skaitymu, kurių kiekviena buvo atsivežus po kelias, ir iš jų sustatėm mažą biblioteką. Laipiojimas po kalnus buvo taip pat ne kasdieninis malonumas. Tad laikas prabėgo labai greit, ir turėjau skubėti užgriebti bent galą ateitininkiškos stovyklos Vokietijoje.

G. Jasevičiūtė

VISUOMENINIS GYVENIMAS

• **Lietuvos Vyčiai** rugpiūčio pabaigoje buvo suvažiavę į Pittsburgą, savo 41-jam seimui. Seimas praėjo labai gražioje ir darbingoje nuotaikoje. Buvo išrinkta nauja Centro Valdyba. Naujuoju pirmininku šiemet vėl išrinktas A. Vasiliauskas iš Great Neck, N. Y.

• **Pranciškonų vienuolyne,** Kennebunk Port, Maine, šią vasarą vyko lietuvių meno paroda, kurioje dalyvavo dailininkai: Galdikas, Jonynas, Petravičius, Kiaulėnas, Vizgirda ir Kolba. Vienuolyną ir vasarvietę vasaromis aplanko labai daug svečių.

• **Lietuvių Fronto Bičiuliai** Europoje šią vasarą turėjo savo studijų dienas Ludwigshafene. Buvo ištisa eilė paskaitų, padaryta daug nutarimų ir sprendimų.

• **Pirmasis dienraštis** lietuvių kalba pasirodė 1904 metais Vilniuje. Tai buvo "Vilniaus Žinios". Šiemet tad sueina 50 metų nuo jo pasirodymo.

• **M. Petrausko opera "Eglė"** pirmą kartą buvo pastatyta Kauno teatre 1937 metais. Tad šiemet sueįo 15 metų nuo to įvykio. Lietuvos operai šį M. Petrausko veikalą pritaikė ir paruošė muz. J. Dambrauskas.

• **Dail. V. K. Jonynas,** atvykęs į Chicagą, baigė naujai lietuvių bažnyčiai Marqett Parke papuošimo projekteus.

• **Kersteno Komisija** šią vasarą Europoje darė apklausinėjimus apie Europos valstybių prievartinį įjungimą į Sovietų Sąjungą. Komisija susirinko daug medžiagos ir priėjo išvados, kad visur buvo vartojami tokie pat metodai.

• **Brazilijoje** šiuo metu gyvena apie 43,000 lietuvių, daugiausia senųjų emigrantų. Naujai atvykusių yra tik 700.

• **Kun. Ignas Albavičius,** Cicero lietuvių parapijos klebonas, rugpiūčio mėnesį pakeltas prelatu. Naujasis prelatas yra aktyvus lietuvių veikėjas, visuomenininkas ir kultūrinių reikalų rėmėjas. Jis uoliai prisideda prie visokių lietuviškų reikalų. Už nuopelnus apdovanotas Gedimino ordinu. Šiuo metu prel. I. Albavičius yra Chicagos Ateitininkų Šalpos Fondo skyriaus pirmininkas, taip pat pirmininkauja Katalikų Spaudos Draugijai, kuri leidžia "Draugą."

• **BALFo veiklos 10 metų** sukaktis šį rudenį visose vietovėse bus iškilmingai paminėta. New Yorke ta proga spalio mėn. ruošiamas didžiulis koncertas, kuriame dalyvaus smuikininkas I. Vasiliūnas, dainininkės P. Bičkienė ir p. Daugelienė.

ATSKLEISTA KNYGA

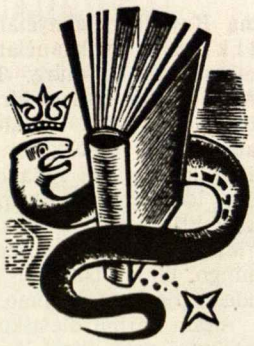

PROF. ST. ŠALKAUSKIO "ATEITININKŲ IDEOLOGIJA"

Kai Federacijos Vadas prof. Simas Sužiedėlis užtrenkė savo darbo kambarį "Darbininko" redakcijoje, jau rengėsi kelti koją lėktuvan ir leistis Chicagon į kongresine kelionę, reporteris jį smalsiai paklausė:

— Kokia istorinė valanda! Pirmą kartą po 19 metų ateitininkai susirinks draugėn į kongresą. Atleiskite, pone profesoriau, o kuo šis kongresas išsiskirs iš kitų, koks jo ypatingasai pobūdis?

Federacijos Vadas degančiais akių vyzdžiais permetė reporterį ir tvirtai atsakė:

— Pirmasis ateitininkų kongresas Amerikoje turės ideologinį charakterį. Dabar kaip tik mums reikia kietesnio ideologinio nusistatymo. Nepaprasta kova reikalauja ir nepaprastos visų mūsų pajėgų įtampos.

Smalsesnės akys, norėjusios tada patikrinti Federacijos Vado žodžių tikrumą, galėjo pastebėti, kad lėktuvas Chicagon išvežė ne tik asmenį, ant kurio pečių gula nelengva veiklos našta už gimtųjų namų slenksčio, o su juo kartu išvežė visiems kongreso dalyviams brangių lauktuvių — prof. Stasio Šalkauskio "Ateitininkų Ideologijos" antrąją laidą, kurią kietu darbu ir nuo poilsio pavogtomis valandomis paruošė prof. Simas Sužiedėlis. Teisingai jisai, prisiminęs mūsų sąjūdžio praeitį, spaudoje pareiškė:

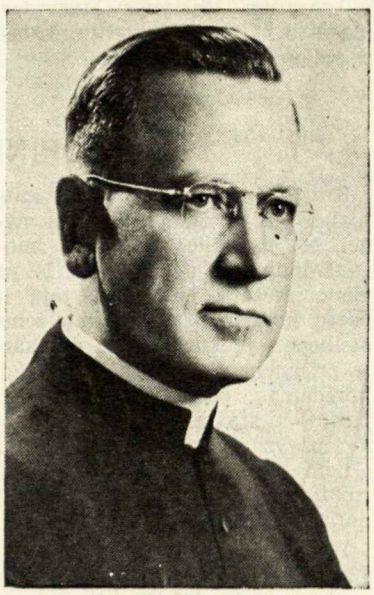

Prel. P. Juras, lietuviškos knygos mecenatas, išleidęs II-ją "At-kų Ideologijos" laidą.

"Nors St. Šalkauskis yra miręs, o Pr. Dovydaičio likimas yra nežinomas, ateitininkams jie nėra praeities žmonės. Jų kreipimasis į lietuviškąjį jaunimą, kad jis būtų tvirtas savo krikščioniškuose principuose, ryžtingas, veiklus, degąs aukštųjų idealų meile, yra šauksmas dabarčiai" (Draugas, IX. 1).

Sidabrinis kalnų upelis

Ateitininkijos sąjūdis prasiveržė kaip tas sidabrinis kalnų upelis, kuris gurgėdamas bėga, liejasi, putoja... Matai jo vingrią tekmę, gali rieškučiomis semtis gaivinančio vandens, tačiau dažnai nežinai, iš kur jisai išbėga, kokie krantai lydi jo kelionę.

Teisybė, jau 1911 m. vasario mėn. išėjęs spausdintas pirmutinis Ateities numeris, tada dar kaip Draugijos priedas, pradžioje įsidėjo programinį straipsnį, parašytą Pr. Dovydaičio, o pasirašytą "Ateitininkai." Tasai straipsnis — "Trys pamatiniai klausimai" — sutrauktai nusako ateitininkijos ideologinį kelią, aiškiai ir atvirai pasisako už krikščioniškąją pasaulėžiūrą, jos autorių dieviškąjį Mokytoją Kristų, išreiškia gilią pagarbą ir paklusnu-

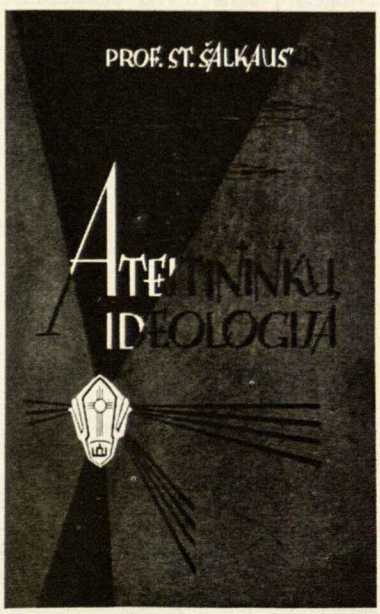

"Ateitininkų Ideologijos" viršelis, piešta dail. V. K. Jonyno.

• **Beletristikos antologiją,** kurioje dalyvauja per 60 lietuvių autorių, leidžia Lietuvių Spaudos Klubas Chicagoje. Antologiją spaudai paruošė Bernardas Brazdžionis. Knyga turės arti 700 puslapių.

• **Dr. Jonas Balys** parengė spaudai knygą "The Lithuanian Folk Poetry". Knyga leidžiama Lietuvos Konsulato Brazilijoje.

• **Jonas Aistis** parašė labai įdomią knygą, pavadintą "Apie laiką ir žmones," kurioje rašytojas su dideliu nuoširdumu ir patrauklumu pasakoja savo prisiminimus abie Binkį, Tumą, Savickį ir kt. Knygą išleido Terra.

• **Vinco Krėvės raštai** bus išleisti atskiru rinkiniu. Tam reikalui jau sudaryta komisija ir gausus rėmėjų būrys.

• **Dr. Kostas Jurgėla,** Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus vedėjas, šiemet minėjo 50 metų amžiaus sukaktį.

• **Stasiaus Būdavo** romanas "Uždraustas stebuklas" išverstas į anglų kalbą ir netrukus išleidžiamas vienos amerikiečių knygų leidyklos New Yorke.

• **Lietuvių rašytojų metraštį** išleidžia knygų leidykla Gabija, Brooklyne. Knygoje savo kūryba dalyvauja kelios dešimtys lietuvių rašytojų. Leidinį redaguoja Stepas Zobarskas ir Jonas Aistis. Knyga bus didelio formato ir turės apie 500 psl. Ligi spalio 15 d. Gabija priima prenumeratas. Iki to laiko užsisakius knygą kaštuos $5.00, paskui $6.00.

• **Lietuvos Enciklopedijos** šią vasarą jau išėjo trečiasis tomas. Rudenį žada išeiti ketvirtas ir penktas tomai, taip pat didelis Lietuvos žemėlapis, kurį redaguoja Lietuvos kariuomenės štabo topografiniame skyriuje dirbęs Juozas Andrius.

• **Lietuvių Rašytojų Draugijos** valdybon išrinkti: Ben. Babrauskas, P. Gaučys, V. Ramonas, A. Valantinas, S. Tomarienė. Rinkimai buvo pravesti korespondencine sistema ir juose dalyvavo 70 lietuvių rašytojų.

• **Dr. V. Literskis** pradėjo eiti Vasario 16 Gimnazijos direktoriaus pareigas. Iki šio rudens direktoriumi buvo A. Giedraitis.

mą Katalikų Bažnyčiai, gyvenimo tikrovėje vykdančiai krikščioniškąją pasaulėžiūrą. Tolimesnieji Ateities numeriai atskirais straipsniais nagrinėja, gvildena, plečia ateitininkų ideologijos rėmus, gi 1922 m. Ateities redakcijos rūpesčiu ideologiniai straipsniai buvo surinkti ir išleisti atskiru leidiniu "Mūsų idėjos", tačiau dar stigo vieningo, pilno, išsamaus ateitininkų ideologijos nagrinėjimo.

Šitam darbui dieviškoji Apvaizda atsiuntė prof. Stasį Šalkauskį, kurį jo mokinys dr. A. Maceina teisingai vadina "didžiuoju ateitininkijos protu, kuris savo sistemos ir logikos galia, savo minties gilumu ir sistemingumu davė katalikiškajam jaunimui amžinos reikšmės idėjų, kurių ateitininkam gali pavydėti bet kuris kitas sąjudis, tegu jis būtų ir katalikiškas" (At-kų ideologija, 33). Šia prasme prof. St. Šalkauskis prilygsta anam Senojo Įstatymo pranašui, kuris dykumoje išblaškytus kaulus surinko krūvon ir galingu pranašo žodžiu įkvėpė jiem gyvybės. Pabertas ateitininkiškojo gyvenimo mintis jisai surinko draugėn, surikiavo jas pagal pilnutinės krikščioniškosios pasaulėžiūros principus, pritaikė lietuviškojo gyvenimo momento reikalams ir kaip brangią dovaną įteikė ateitininkams, kurią lietuviškasis Herderis — šv. Kazimiero knygų leidimo draugija apvilko spaudos rūbu ir paleido pasaulin (Prof. St. Šalkauskis, Ateitininkų ideologija paskutinių laikų formacijos vyksme. Šv. Kazimiero Draugijos leidinys. Kaunas, 1933, 232 p.).

Prel. Pr. M. Juro dovana Amerikoje

Tremtyje atsikūrusi ateitininkija žvalgėsi į šalis ir vis pasigesdavo savosios Evangelijos rinkinio — ateitininkų idealogijos. At-kų Sendraugių S-gos dvasios vadas prel. Pr. M. Juras, savo ryžtu vykdydamas užjūryje Šv. Kazimiero Draugijos knygų leidimo darbą, padėjo realizuoti ateitininkų viltis, savo lėšomis išleido antrąją Ateitininkų Ideologijos laidą, kurią kruopščiai spaudai paruošė, suredagavo Federacijos Vadas prof. Simas Sužiedėlis.

Prof. St. Šalkauskio mokinys dr. A. Maceina ima kiekvieną už rankos ir įveda į ateitininkų ideologijos rūmus, pasakoja apie jų architektą, kaip jisai Maskvoje ir vėliau Šveicarijos Friburge rengėsi ir tiesė planus lietuvių tautos genijui prikelti ir jį ugdyti. Po šių žodžių jau patenki į pačias rūmų sales, žvalgaisi ir stebi jų plotį, aukštį, puošnius langų vitražus. Čia viskas taip dailiai ir taip apgalvotai sudėta, sustatyta, jog tik pamėgink išversti nors vieną kurį akmenėlį, tuojau subirės ir visas pastatas. Ateitininkų ideologijos rūmai taip nuostabiai, taip pilnai suręsti, kad, anot dr. A. Maceinos, jų mums gali pavydėti ir kitos tautos, jau ilgus amžius besivadinančios "pirmutinėmis Bažnyčios dukterimis", tačiau ne kartą pasukančios piršlybų ir į Maskvos pusę ...

Prof. Simas Sužiedėlis pridėjo prof. St. Šalkauskio gyvenimo biografiją, sulesinėjo jo atskirai išleistų knygų ar svarbesniųjų straipsnių sąrašą, pelnytai ir vertai visų at-kų vardu padėkojo knygos leidėjui prel. Pranciškui M. Jurui ir, tarytum Martynas Mažvydas, įdavė ją į rankas ateitininkams, sakydamas:

"Imkite, broliai, šią knygą, skaitykite ir skaitydami išmanykite, kokiuose puošniuose rūmuose jums tenka gyventi, dirbti, kovoti, aukotis. Šiuos rūmus savo gyvenimu, atpirkimo auka jums surentė dieviškasis Mokytojas, o lietuviškajam protui ir širdžiai juos pritaikė mūsų ideologas prof. Stasys Šalkauskis."

(Prof. **St. Šalkauskis, Ateitininkų Ideoelogiją.** Antras perredaguotas leidimas. Viršelis dail. V. K. Jonyno. Spauda N. Pr. Seserų spaustuvės, Putnam, Conn., 1954. Psl. 334. Kaina $3.00).

Jonas Petrėnas

TROPINĖ POEZIJA

Kraštas uždeda tam tikrą antspaudą ne tik žmonių bendruomenei, bet jis palieka pėdas ir žmogaus individualioj kūryboj. Iš ne vieno svetur esančių rašytojų ir poetų matome, kad svetima žemė atsiliepė į jų kūrybą. Čia dar kartą prisimena Goethes sakinys, kad, norėdamas poetą suprasti, turi pažinti jo kraštą. Ryškus šito teigimo pavyzdys yra poetas Alfonsas Gricius, kurio antrąjį eilėraščių rinkinį — "Tropikų elegijos" ir norime čia aptarti.

Poetas su pirmu rinkiniu — "Žemė ir žmogus" — pasirodė prieš penkeris metus. Kritikų buvo įvairiai sutiktas. Buvo jaunam poetui (šiais metais jam sukanka trisdešimt) prikišama neoriginalumas. Tačiau nenorėdami sakyti, kad jis buvo perdaug originalus, nusikalstume galvodami, kad jo rinkinys buvo neryškus ir be savo veido. Toks veidas buvo tik jis daug ryškesnis ir originalesnis "Tropikų elegijose". Poeteas šį pavadinimą knygai parinko ne atsitiktinai. Pirmuose trijuose skyriuose dominuoja eilėraščiai, sukurti Australijos fone. Jaunajam skaitytojui, gyvenančiam anam krašte, gal jie bus daugiau suprantami, tačiau tuo mes nenorime teigti, kad jie bus neįkandami kitų kontinentų literatūros mėgėjui. Pirmi trys skyriai pilni magikų ir lijanų, krumplėtų eukaliptų, oazių ir gatvių labirintų su barzdotais magikais, ketvirtame daugiau primena tėvynę.

Formaliniu atžvilgiu poetas išeina savitas, originalus, gilus ir su kietumo antspalviu. Poetas galbūt, kiek persunkus savo vaizdais, per daug orientiškas, vengiąs sentimentalumo ir todėl kartais neįprastai kietai nuskambąs, tačiau įdomus, gilus ir rezultate sklidinas tikrosios poezijos. Pavyzdžiui cituojame keletą eilučių:

Atogrąžos, nuleidusios kasas lijanų,
Suglebę ilsis ramume,
Ir karščio bangos liečia ir šiurena
Pravirusias jų lūpas šilkines.
(Kaitra)

Autorius išlieka originalus ir savitas ne tik palyginimuose, metaforose, simboliuose ir kitose poetinėse priemonėse, bet vengia net ir rimo pasikartojimo, kartais nusikalsdamas jo tikslumui, tačiau tikroji poezija visa tai išperka, nežiūrint vartojimo klasikinio eiliavimo.

Ar aušros keliasi, ar saulės krenta
Už okeanų paslaptingų ir kurčių,
Ugniniuos atspalviuos žėruoja
orientai,
Kaskart atverdami pavidalus kitus.
(Rytai)

Arba, kad ir šituose posmuose randame nors ir neįprastos, sunkios ir mistiškos, tačiau tikros poezijos:

Ir riogso vieniši krumplėti eukaliptai,
Lyg griaučiai balzgani dangaus dugne,
Lyg tik kažkam pasigailėjus likę
Stebėti šių laukų negyvas beribes.
(Australija)

Nokturnai milžiniškų vario sodų
Įaudrinto rudens dangaus širdy
Ausis pasiekia šlapdribose gruodžio,
Maldaujančiai į sielą belsdami.
(Maršas)

Knygutė verta dėmesio mėgstančio tikrą ir originalią poeziją. Be tropinės poezijos skaitytojas ras ten ir posmų, primenančių žemę, kur: "Sušalę toliai žemės užsnigtos banguoja, bėga sniego kauburiais" ... Ras posmų, primenančių paliktą ir atminimuose neišgęstančią šiaurę. Ir šie eilėraščiai yra originalūs ir ne "ura", bet giliai patriotiški. Jie nenutolę nuo tikrosios poezijos, tačiau ne estradiniai. Knygą iliustravo puikiais medžio raižiniais dail. Valius. Išleido "Australijos lietuvis", tiražas 400 egzpl. 64 psl. **A. B.**

PLAČIAME PASAULYJE

Vasario 16-tos gimnazija

8 rugsėjo iš pat ryto mergaitės ateitininkės paminėjo Tautos šventę, nusikeldamos į dabarties kenčiančiąją tautą. Ponia Grinienė padarė pranešimą apie padėtį Lietuvoje, pasiremdama paskutinėmis iš Tėvynės atneštomis žiniomis.

9 rugsėjo kuopos pirmininkė Dubauskaitė įkalbėjo į Amerikos Balso Muenchene radiją apie ateitininkų kelionę į Italiją. Tuo būdu šią vasarą net 2 kartus (iš Vatikano ir Muencheno) idėjos draugai krašte galėjo išgirsti apie mūsų veiklą ir keliones.

2—14 rugpiūčio tarptautinėj katalikių studenčių stovykloj Šveicarijoje dalyvavo Vyskupo Valančiaus kuopos narė G. Jasevičiūtė.

17—19 rugsėjo lankėsi gimnazijoj Dr. A. Šidlauskaitė. Ji skaitė paskaitą vyr. klasių mokiniams apie asmenybės ugdymą ir su vyr. ateitininkėm turėjo pasikalbėjimą, diskusijas joms rūpimais klausimais apie profesijos pasirinkimą, tikrąjį "moteriškumą", sapnų reikšmę ir t t. Daktarės nuoširdus žodis buvo mokinių šiltai ir entuziastingai sutiktas. Kelios mergaitės pasiprašė jos adreso, kad neužbaigtus svarstyti klausimus galėtų išaiškinti laiškais.

20 rugsėjo gimnazija turėjo svetį—rėmėją, Škotijos profesorių sanskrito kalboms, poną R. M. Smith. Jis yra narys Škotų Lygos, kuri yra gimnazijos rėmėja. Svetys atvyko tautiniais škotų drabužiais (su sijonėliu). Jo garbei susirinko mokytojai ir mokiniai gimnazijos salėje, kur vicedirektorius kun. Dr. Gronis pasveikino ir padėkojo už paramą, įteikdamas su įrašu knygą. (Prof. Smith buvo pasikvietęs šią vasarą dviem savaitėm du mokinius). Svetys pasakė mokiniams keletą žodžių ir paskambino keletą škotiškų liaudies dainų bei šokių. Moksleiviai padainavo jam dainų ir pašoko tautinių šokių. Tie šokiai jam taip patiko, kad jis panorėjo dalyvauti tautinių šokių repeticijoje .

MONTREALYJE ĮSISTEIGĖ JAUNUČIAI

Jaunųjų globėjos p. Giriūnienės ir p-lės Julijos Jokubaitytės pastangomis įsisteigė Montrealyje jaunučiai ateitininkai. Steigiamasis susirinkimas įvyko Nekalto Prasidėjimo Seserų patalpose, š. m. rugsėjo 5 d. Valdybon išrinkti: Aldona Svotelytė ir Algis Petrauskas — rosemontiškiai, Rūta Bartaškaitė ir Narvydas Baršauskas — verduniškiai. Dėl didelių atstumų pasidalinta į dvi kuopeles — Rosemounto ir Verduno.

Seselių koplyčioje dvasios vadas Tėvas J. Raibužis suteikė palaiminimą Švč. Sakramentu. Paskui visi linksmai pažaidė.

PADĖKA IŠ ITALIJOS

Prieš baigiant vasaros atostogas Alpių kalnuose, naujai įsikūrusi moksleivių ateitininkų kuopa lietuviškoje Salezičių Gimnazijoje, Italijoje, gavo laišką iš Marianapolyje stovyklavusių Amerikos moksleivių ateitininkų.

Laiškas su maloniais sveikinimais, kuriuos pasirašė 85 stovyklautojai. Pabaigoje rašoma, kad stovyklautojai mums padovanojo ateitininkiškus moksleivių ženkliukus, kurie jau yra pakeliui į Italiją. Mus jaudina tokios broliškos meilės parodymas. Todėl visų Salezičių Gimnazijos moksleivių atkų ir kuopos valdybos vardu reiškiu nuoširdžiausią padėką visiems Marianapolyje stovyklavusiems idėjos draugams ir ypač jų vadovams — Kun. V. Martinkui, kun. V. Paulauskui ir kun. J. Šeškevičiui.

Petras Rukšys
Kuopos pirmininkas

MELBOURNO ATEITININKAI VEIKIA

Neseniai Melbourno ateeitininkų būrelis atšventė savo dviejų metų veiklos sukaktį. Ta proga keletas kandidatų davė ateitininkišką pasižadėjimą. Vietos ateitininkai per tą laiką gyvai reiškėsi ir Melbourno lietuvių visuomeniniame gyvenime. Jie aktyviai dalyvavo kiekvienoje šventėje ar minėjime ir jų suruošime.

Ir linksmesnių dalykų visuomenei parengia. Praėjusiais metais at-kai suruošė šokių vakarą su linksma programa. Po to buvo surengtas St. Čižausko paruoštas humoristinis "Senbernio teismas." Šią vasarą, liepos 17 d., at-kai vėl suvaidino P. Akivaros linksmą komediją "Senbernio galas." Vaidino: V. Čižauskas, J. Barila, L. Šestakauskaitė, L. Kaladytė, St. Čižauskas, A. Raudys ir V. Baltutytė. Akordeonu palydėjo B. Zabiela. Režisavo kun. P. Vaseris. Dekoracijas paruošė P. Akivara.

Susirinkimuose, kurie daromi kas 6 savaitės, skaitomi referatai ir diskutuojama įvairiomis temomis. Dabartinę Melbourno ateitininkų būrelio valdybą sudaro: pirm Jonas Barila, vicepirm. — Vyt. Čižauskas, sekr. — Irena Kaladytė ir kult. reik. vad. — Valė Baltutytė.

Melbourne išeinančiame laikraštyje "Švyturys" at-kai turi savo nuolatinį skyrių, pavadintą "Jaunimo skyrius." Redaguoja Valė Baltutytė. **B. Z.**

Melbourno ateitininkų grupė, suvaidinusi "Senbernio Galą".

MAS ST. LOUIS RAJONO STOVYKLA

Moksleivių Ateitininkų Stovykla

Nuo š. m. rugpiūčio mėn. 16 d. iki 22 d. moksleiviai ateitininkai stovyklavo labai gražioje vietoje — amerikiečių skautų stovykloj, Camp Warren Levis, Godfrey, Ill. Stovykloj dalyvavo moksleiviai iš E. St. Louis, Springfield, ir pora net iš Louisiana valstybės. Stovykla buvo surengta klebono kun. Dr. A. L. Deksnio rūpesčiu. Jis pats stovyklai vadovavo. Jo pavaduotoju buvo kun. Dr. Ignas Urbonas, dvasios vadu — kun. dr. Jonas Gasiūnas. Stovyklautojai buvo suskirstyti į grandis. Tigrų grandžiai vadovavo Rimas Petrikas, Arų grandžiai — Audrys Šidlauskas, Vilniaus grandžiai — Jonas Kučiauskas, Žibučių grandžiai Vita Čerškutė ir Rugiagėlių grandžiai — Veronika Stančiūtė.

Stovykloj kiekvieną vakarą buvo laužai su pačių paruoštomis programomis, o dieną turėjome lietuvių kalbos ir dainų pamokas, sportą ir kitas pramogas. Kas vakaras skambėdavo lietuviška daina per stovyklos mišką, o čia pat esančio ežero bangos išsklaidydavo per plačias apylinkes.

Stovyklos užbaigtuvių dieną suvažiavo moksleivių tėvai ir svečiai iš Springfieldo ir E. St. Louis. Išleistuvių dieną jaunesnieji moksleiviai ateitininkai davė įžodį, ir stovyklos vadovybė įvertino moksleivių darbus stovykloje, apdovanodama dovanomis, pagyrimais ir papeikimais. Vakare įvyko paskutinis laužas su trumpa programa ir šokiais. Stovyklautojai ir jų tėvai labai dėkingi kun. Dr. A. L. Deksniui už stovyklos surengimą ir labai rūpestingą jai vadovavimą. Jie taip pat dėkingi ir p. Mogenienei kuri taip rūpestingai ir skaniai stovyklautojus maitino.

Vienas iš moksleivių ateitininkų steigėjų ir globėjų kun. Dr. Ignas Urbonas išvyko iš mūsų padangės ir persikėlė gyventi į Gary, Indiana. Moksleiviai labai dėkingi jam už ilgą vadovavimą. Jam linkime kuo geriausiai įsikurti naujoje vietoje ir nors retkarčiais neužmiršti mus aplankyti. **VC**

BALTIMORĖJE NAUJA VALDŽIA

Su naujom jėgom grįžę studentai iš stovyklos bei kongreso tuojaus pradėjo ir konkretų darbą. Rugsėjo 19 d. suruošė prieš mokslą susikaupimą — agapę, į kurią pakvietė ir sendraugius su moksleiviais.

Pusryčių metu buvo pasidalinta gražiai įspūdžiais iš moksleivių ir studentų stovyklų, o taip pat padarytas platesnis pranešimas iš kongreso. Moksleivių kuopos pirmininkas nuoširdžiai dėkojo dvasios vadui kun. P. Patlabai už piniginę paramą važiavusiems į stovyklą moksleiviams.

Sendraugiai buvo uždegti gražių jaunimo įspūdžių, tad poetas K. Bradūnas irgi pabėrė pluoštą nuotikingų prisiminimų iš Lietuvoje buvusio kongreso. Besisvečiuojant padaryta ir gražių sumanymų ateičiai — suruošti Marijos Metų minėjimą visai Baltimorės visuomenei, ir suorganizuoti išvyką į ruduojančią gamtą.

Prasidedant naujiems mokslo metams, studentų draugovė išsirinko naują valdybą, kuri taip pasiskirstė pareigoms: pirm. Jz. Dėdinas, vicepirm.—ižd. A. Meidūnas ir sek. — koresp. G. Buračaitė. Draugovės adresas G. Buračaitė, 822 Hollins St., Baltimore 1, Md.

Rugsėjo 10 d. penketas studenčių ateitininkių dalyvavo Marijos gimimo minėjime. Šis minėjimas buvo suruoštas amerikietiškos katalikiškos organizacijos, kuri vadinasi Marijos Legijonu. Tam legijonui priklauso didelė dalis Maryland ligoninės personalo, taip pat keletas Marylando Universiteto profesorių.

Be lietuvaičių dar dalyvavo studentės iš: Lenkijos, Filipinų, Irlandijos ir Rusijos (Sibiro). Kiekviena tauta turėjo atstovę pasipuošusią tautiniais drabužiais. Ji papasakojo, kaip toji tauta garbina Mariją ir kokios šventės švenčiamos jos garbei. V. Bogutaitė trumpai papasakojo apie Marijos šventoves Lietuvoje nepamiršdama, kad Lietuva yra vadinama Marijos žemė. Visas penketukas sugiedojo Marija, Marija ir Sveika Marija, o per linksmąją dalį sušoko net lenciūgėlį. **Gen. B.**

NEW YORKE NAUJI VĖJAI

Mokslo metams kolegijose prasidėjus, New Yorko Studentai ateitininkai stropiai kibo ir į savo organizacinį darbą. Federacijos kongrese ir vasaros stovykloje pasisėmę ideologinių žinių ir energijos, susirinko rugs. 19 d. Apreiškimo parapijos salėje pasiklausyti D. Vebeliūnaitės ir I. Banaitytės pranešimų iš stovyklos ir kongreso; peržiūrėti pereitų metų veiklos ir išsirinkti naują draugovės valdybą bei revizijos komisiją. Išrinktoji valdyba galutinai pareigomis pasiskirstė sekančiai: pirm. — Z. Kungys, vicepirm. — A. Pupius, sekretorė — D. Vebeliūnaitė, ižd. — D. Stasiukynaitė, ir narė spaudos reikalams — I. Banaitytė. Revizijos komisijos sąstatas: pirm. — S. Bobelis, sekr. — R. Kontrimas, narė — I. Mikulskytė.

Be pranešimų ir rinkimų, dar buvo progos ir linksmai pasijuokti, kai kol. R. Kontrimas skaitė P. Andriušio feljetoną "Iš Europos studentų gyvenimo."

Rimtas dėmesys buvo atkreiptas į kol. B. Račkausko raginimą ir pastangas įkurti "Šatrijos" korporacijos skyrių New Yorke. Nuskambėjus at-kų himnui, visi svečiai ir kuopos nariai dar pozavo fot. Vytautui Maželiui.

Naujoji valdyba ir revizijos komisija veikliai nusiteikusios, ir jau spėjo pramatyti porą svarbesnių veiklos punktų. Vienas iš jų — tai New Jersey ateitininkų įjungimas į N. Y. draugovę. Trys jų atstovai dalyvavo ir šiame susirinkime.

I. B.

PATERSONIEČIAI ATGIJO

Patersonas, N. J. Po ilgesnio laiko Patersono moksleivių ateitininkų kuopa vėl pradėjo savo veiklą. Rugpiūčio 15 d. įvyko susirinkimas Šv. Kazimiero par. salėje. Jame dalyvavo iš New Yorko Fed. Gen. Sekretorius kun. V. Dabušis ir p-lė R. Šomkaitė. Svečiai mus supažindimo su ateitininkų veikla ir padrąsino toliau vieningai dirbti. Mūsų kuopą globoti sutiko kun. Vyt. Demikis, p. Augulienė, p. Šaulienė ir p. Masionis. Kuopos valdybon laikinai išrinkti: T. Masionytė, St. Augulis, K. Čižiūnas, I. Stanaitytė ir A. Šaulys. Po susirinkimo kun. Dabušis parodė Lietuvos vaizdų filmą.

Rugsėjo 12 d. vėl įvyko susirinkimas, kuriame kun. Demikis ir p. Šaulienė papasakojo apie Chicagoje įvykusį ateitininkų kongresą.

A. Šaulys.

NAUJI ATEITIES GARBĖS PRENUMERATORIAI

Tėvai pranciškonai, Greene, Me.
Kun. J. J. Šupšinskas, Albany, NY.
Kun. Ign. Urbonas, Belleville, Ill.
Prel. Ign. Albavičius, Cicero, Ill.
Prel. L. Mendelis, Baltimore, Md.
Dr. P. Jucaitis, Chicago, Ill.
Kun. J. Kučingis, Los Angeles, C.
Kun. K. Širvaitis, Akron, Ohio.
Kun. J. Čepukaitis, Phila., Pa.
Kun. Vembrė, Stoughton, Mass.
Dr. A. Šidlauskaitė, Ottawa, Ont. Canada.
Dr. Pr. Padalis, Muenchen, Vok.
Dr. P. Kisielius, Cicero, Ill.
Kun. B. F. Gauronskis, Ansonia, Conn.
Kan. M. Vaitkus, Peace Dale, RI.
Kun. J. Marčiulionis, Centervile, Calif.
Jonas Rimašauskas, Chicago, Ill.
Alf. Mardosas, New York City, NY.
Kun. J. Gerulis, Germantown, NY.

AT-KŲ KONGRESO REIKALAMS AUKOJO

Po 1 dol.

K. Barzdukas, Kearny, N. J., K. Keblinskas, Brockton, Mass., R. Šomkaitė, Flushing, L. I., N. Y., M. J. Adomaitis, Brooklyn, N. Y., P. Grušauskas, Syracuze, N. Y., Z. Prūsas, Syracuse, N. Y., V. Valaitis, Cleveland, Ohio., Dabravolskių šeima, Chicago, Ill., Ubartienės šeima, Chicago, Ill., A. Puida, Longlake, Canada.

Po 2 dol.

R. Zalubas, Washington, D. C., A. Valiuškis, Ottumwa, Iowa, S. Mažionytė, Mercyhurst College, Erie, Pa., J. V. Brazaitis, Brooklyn, N. Y., J. Senkus, J. Žadeikis, Chicago, Ill., Dr. P. Kazlauskas, Cambridge, Ohio.

Po 3 dol.

East St. Louis, Ill., SA Draugovė.

Po 5 dol.

V. Matikiūnas, Chicago, Ill., Kun. J. Marčiulionis, Centerville, Calif., Kun. K. Juršėnas, Chicago, Ill., Brighton Parko MA kuopa, Chicago, Ill., Dr. A. Šmulkštys, Chicago, Ill., Kun. A. Sabas, Sundbury, Ont., Canada.

Po 9 dol.

Patersono, N. J., ateitininkai, Worcesterio AS Skyrius.

Po 10 dol.

Kun. Vincas Slavynas, War, W Va., M. Šaulienė, Paterson, N. J., F. Zaranka, Paterson, N. J., Dr. P. Bagdanavičius, Brooklyn, N. Y., Los Angeles, Calif., ateitininkai, S. Daunys, Chicago, Ill., X. Y., Omahos, Nebr. AS Skyrius, Adv. D. P. Gaddy, Chicago, Ill.

Po 12 dol.

Philadelphijos AS Skyrius.

Po 15 dol.

Kun. J. J. Valantiejus, Waterbury, Conn.

Po 20 dol.

Winnipego, Man., Canada, ateitininkai, Hamiltono, Ont., Canada, AS Skyrius, New Yorko AS Skyrius, Kun. V. Karalevičius, Bayonne, N. J., Kanados Ateitininkų Centro Valdyba, Prel. K. Bičkauskas, E. Chicago, Ind., K. Mickevičius, Chicago, Ill.

Po 21 dol.

Newarko-Kearny, N. J., ateitininkai.

Po 22 dol.

Detroito, Mich. SA Draugovė.

Po 25 dol.

I. Motiekaitienė, Chicago, Ill., Prl. P. Juras, Lawrence, Mass., Tėvai Pranciškonai, Kennebunk Port, Me., J. E. vysk. V. Brizgys, Chicago, Ill.,

Po 28 dol.

Brockton, Mass. ateitininkai.

Po 50 dol.

Kun. V. Slavynas, War, W. Va., Kun. A. Petraitis, Chicago, Ill., Kun. dr. J. Starkus, Bayonne, N. J., J. Mozeris, Chicago, Ill., Dr. V. Tumasonis, Chicago, Ill., Prel. I. Albavičius, Cicero, Ill., L. R. K. Susivienijimas Amerikoje.

Po 70 dol.

Clevelando "Ateities" Klubas.

Po 88 dol.

Detroito, Mich. AS Skyrius.

AT-KŲ ISTORINIAM ALBUMUI AUKOJO

Po 1 dol.

Chicagos — Šv. Kryžiaus par. MA kuopa.

Po 2 dol.

East St. Louis, Ill., ateitininkų kuopa.

Po 3 dol.

Windsoro, Ont., Canada ateitininkų kuopa, A. Polikaitis, Detroit, Mich., Detroito MA kuopa, Detroito AS Skyrius, Philadelphijos SA Draugovė, Chicagos Kun. A. Lipniuno MA kuopa.

Po 3.50 dol.

Rochesterio ateitininkai.

Po 4 dol.

Worcesterio MA kuopa.

Po 5dol.

Chicagos - Brighton Park, Ill., MA kuopa, Aleksandras Šatas, Chicago, Ill., Omahos, Nebr. Ateitininkų Sendraugių Skyrius, Winipego, Man., Canada, ateitininkai, Strasbourgo ateitininkai (France), Hartfordo MA kuopa, Chicagos - Marquette Parko MA kuopa, Hartfordo AS Skyrius, Kun. V. Katarskis, Worcesterio AS Skyrius, Kun. K. Juršėnas, Clevelando AS Skyrius, Kun. A. Sabas, Sudbury, Ont., Canada.

Po 10 dol.

Hamiltono, Ont., Canada ateitininkai, Kun. V. Slavynas.

ĮSIGYKIME "ATEITININKŲ ĮDEOLOGIJĄ"

Federacijos Valdyba kreipia visų ateitininkų ir jų vienetų vadovybių dėmesį į tai, kad padėtų visas pastangas įsigyti naujai išleistą prof. St. Šalkauskio "ATEITININKŲ IDEOLOGIJĄ".

Šie pirmieji po kongreso metai iki ateinančios vasaros tebūna paskirti ateitininkų ideologjai giliau pastudijuoti ir pažinti.

Knygą galima gauti Chicagoje pas Vl. Šoliūną, 6536 So. Bell Ave., ir Nekalto Prasidėjimo Seselių spaustuvėje — Sister Annetta, Imm. Concep. Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn. Kaina 3.00 dol.

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Anatolijus Kairys — AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai. Išleido "Nemunas," Chicagoje, 1954 m. 85 psl. Kaina $2.00.

Juozas Kralikauskas — URVINIAI ŽMONĖS. Romanas iš Kanados aukso kasyklų gyvenimo. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, 1954 m. 280 psl. Kaina $2.75. Aplankas dail. V. Petravičiaus.

Vytautas Alantas — SVETIMOS PAGAIRĖS. Novelės, apsakymai, feljetonai. 255 psl. Išleido Nidos Knygų Klubas, D. Britanijoje.

EUROPE — Nine Panel Studies by Experts from Central and Eastern Europe. 145 psl. knyga, išleista Laisvosios Europos Komiteto.

METRAŠTIS, Tautos Fondo Atstovybės Kanadoje, Hamiltono skyriaus leidinys, apžvelgiąs hamiltoniečių lietuvių veiklą. Leidinys gausiai iliustruotas. Redagavo St. Bakšys, V. Kazlauskas, P. Lesevičius ir J. Trečiokas. Galima isigyti, pasiunčiant auką Tautos Fondui šiuo adresu: St. Bakšys, 38 Stanley Ave., Hamilton, Ont. Canada.

KNYGŲ LENTYNA, 1954 m. Nr. 5—6.

ŠĖTONAS GRASINA PASAULIUI — sulietuvino J. Dagelis, išleido kun. A. Sabas. Spausdinta pas saleziečius, Italijoje. Knygelė 54 psl. gaunama pas: Rev. A. Sabas, 68 Joseph St., Sudbury, Ont., Canada. Kaina 50c.

SALEZIEČIŲ BALSAS, 1954 m. Nr. 2(14). Leidžia lietuviai saleziečiai, red. kun. Pr. Gavėnas, SDB. Prenumerata metams $1.00.

LIETUVA, Politikos žurnalas, Nr. 6.

MŪSŲ VYTIS, 1954 m. Nr. 4. Skautų vadų ir akademikų laikraštis. Red. Br. Kviklys.

ŠVYTURYS, Australijos lietuvių laikraštis Nr. 3. Redaguoja kun. Pr. Vasaris ir Br. Zumeris.

Statys V. Krėvei paminklą

Philadelphijoje liepos mėn. 7 d. mirusiam rašytojui Vincui Krėvei statomas paminklas. Sudarytas didelis garbės komitetas. Į darbo komitetą ieina: Vincas Maciūnas — pirm., Vytautas Mykolaitis — I vicepirm., Konstantinas Ostrauskas— I sekr., Marija Krasauskaitė — II sekr., Alfonsas Jurskis — iždo globėjas, Jonas Puzinas — iždo globėjas.

Komitetas renka aukas ir turi savo saskaitą banke. Aukas siųsti šiuo adresu: Krėvė Memorial Account S 19789 Liberty Federal and Loan Association, 202 North Broad St., Philadelphia 2, Pa.

ALp(LKA)1786
1954, Nr.7

KRYŽIŲ KALNAS ŠIAULIŲ APSRITYJE. Nuotr. V. Augustino

90. 725. 148